OCT 25 1918

LITHUANIAN DAILY FRIEND
DRAUGAS
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
Phone: McKinley 6114. Establ. 1908
One Year $5.00
Six Months $3.00
Thursday's Edition $2.00

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, KETVIRTADIENIS, SPALIS (OCTOBER) 24 D., 1918 M.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAI-VOL. III. No. 249

Anglai ties miestu Valenciennes

Tai svarbus susinešimų centras

Austrija davė Lenkams savyvaldą

ANGLAI EINA ANT VALENCIENNES.

Dideli prancuzų laimėjimai.

Londonas, spal. 24.—Kas valanda laukiama nuo vokiečių išliuosavimo paskutinio prancuzų Flandrijoj svarbaus miesto Valenciennes. Field-maršalas Haig praneša, kad anglų kariuomenė jau įsibriovė į priemiesčius iš šiaurių šono. Gi dabar jau mušiai vyksta miesto gatvėse. Anglai nusprendę kuoveikiaus pasiekti pačią miesto širdį.

Tai pasekmės anglų galingojo užpuolimo prieš vokiečius ties upe Scheldt. Šitą upę anglai aną dieną keliose vietose perėjo ir eina pirmyn visu smarkumu.

Kitur ties perėjimais per upę dar seka mušiai. Vokiečiai mėgina sulaikyti anglų koliumnas. Jie žino, kad jei ta linija pražus, tuomet jiems prisieis atsimesti labai toli. Tečiau linija keliose vietose jau perkirsta. Tas reiškia, kad vokiečiai visvien bus priversti atsimesti.

Toliaus, į šiaurius prancuzai persimetė per upę Lys. Tenai jiems atsidarė kelias į miestą Ghent. Dar toliaus į šiaurius belgai keliose vietose perėjo perkasą Lys ir varo pirm savęs vokiečius.

Taip šiandie yra Belgijoje, katra per keturis metus stenėjo po vokiečių jungu.

Miestas Valenciennes, kurio puolimas kas valanda laukiamas, yra labai svarbus komunikacijos centras. Svarbus jis daug ir strateginiu žvilgsniu.

Valenciennes apylinkės miškuotos. Taigi tas ir davė progos vokiečiams ten stipriai laikyties.

LENKAI AUSTRIJOJE GAVO SAVYVALDĄ.

Amsterdam, spal. 24.—Iš Viennos vokiškiems Berlyne laikraščiams pranešta, kad Austrijos vyriausybė Galicijos lenkams formaliai paskelbė savyvaldą. Austrijos vyriausybės ten kituomet nuskirtoji administracija prašalinta ir krašto valdymas palikta patiems lenkams.

200,000 VYRŲ REIKALINGA PREKYBOS LAIVAMS.

Washington, spal. 24.—Sekretorius Daniels paskelbė, kad ateinančiais metais prie prekybos laivų bus reikalinga 200,000 vyrų.

AMERIKONAI PAĖMĖ BRIEULLES.

Su Amer. Armija, spal. 24. —Amerikonai po smarkaus mušio paėmė nuo vokiečių miestą Brieulles, gulintį ant vakarinio upės Meuse kranto.

Vokiečiai ilgas laikas gynė miestą. Neparankus buvo prie jo priėjimas. Bet galų-gale neatlaikė prieš amerikonų veržimosi ir išsikraustė.

Tai paskutinė buvo vokiečių stipri pozicija, kuri gynė apsiginimo sistemą. Dabar amerikonams bus lengviau palaužti priešininką.

Pirm apleisiant miestą, vokiečiai jį keliose vietose padegė. Tečiau įsibriovę amerikonai gaisrą prigesino ir pasileido tolesniai paskui bėgančius vokiečius.

Smarkus mušius amerikonai turėjo Grandpre apylinkėse va kariniam amerikoniškos linijos gale. Bet ir tenai savo tikslą atsiekė.

VOKIEČIAMS NESINORI, KAD JUOS TALKININKAI VYTUSI.

Paryžius, spal. 24.—Iš Berlyno Šveicarijon pranešta, kad vokiečiai sutinką tuojaus ir tai kuoveikiaus apleisti Belgiją ir Prancuziją. Bet jie pageidauja, kad talkininkai jų nevytų. Sako, tegu talkininkai apsistoja tose vietose, kur jie yra, gi jie, vokiečiai, be vijimo eisią sau šalin.

Tasai pasiulymas, sakoma išėjęs iš vokiečių generalio štabo ir karės kabineto konferencijos.

Suprantama, jei tasai vokiečių gudrus pasiulymas butų priimtas, kaip bematai, vokiečiai ant savo naujų linijų susitvarkytų ir išnaujo pasipųstų prieš talkininkus.

Be kitko dar pranešama, kad Berlyne militaristų partija posenovei darbuojasi už tai, kad nesutikti sugrąžinti Prancuzijai provincijų Alzas-Lorraine.

NESUGRĄŽINS VOKIEČIAMS KOLIONIJŲ.

Londonas, spal. 24.—Britanijos užsienių reikalų sekretorius Balfour vienam susirinkime kalbėdamas pažymėjo, kad po karės Vokietija negaus savo buvusių kolionijų.

— Hamilton, Ont., spal. 24. —Grand Trunk geležinkelio traukiniui apleidžiant Sunnyside plėšikas atėmė nuo ekspreso pasiuntinio $20,000 ir nušoko nuo traukinio.

KAIZERIS PRIVALO PADARYTI TAIKĄ SU TALKININKAIS.

Amsterdam, spal. 24. —"Esame atvienėti. Jei tvirtovė negali ilgiau išlaikyti, tai nėra jokio pažeminimo arba gėdos, jei jos komendantas ims ir pasiduos. Patsai kaizeris turi pakelti tą sunkų kryžių—kuoveikiausia padaryti taiką su priešininkais ir susitaikinti su visakuom, kas yra nesmagaus. Tegu kaizeris pasako, kad jis prie to prisirengęs ir tegu prisitaiko-jis prie naujos Vokietijos, kaipo pirmasis jos pilietis".

Su tokiais žodžiais ir mintimis atsikreipė Maximilian Harden į kelis tukstančius susirinkusių vokiečių Berlyne. Jo kalba susirinkusiems labai patiko. Girdėjosi gausus rankų plojimas.

Harden yra laikraščio Zukunft leidėjas. Vyriausybė karės metu daugel kartų jo laikraštį buvo suspendavusi už drąsius jo išsireiškimus. Ir štai dabar tam pačiam Hardenui policija Berlyne leido laisvai ir viešai išreikšti savo mintis ir anomis pasidalinti su kitais.

Jo stebėtini išsireiškimai apie pasidavimą ir "sunkų kryžių" paėjo iš politikinio stovio peržvalgos. Jis sakė susirinkime, kad Bulgariją užėmė priešininkai, kad Turkija ir Austrija rengiasi pasiduoti savo priešininkams, tad kasgi daugiau lieka Vokietijai, jei nepasidavimas!

Juk tai baisiausias daiktas šioje karėje, kalbėjo Harden. Vokietija pakilo karėn, kad apsaugoti Austrijos čielybę, gi šiandie baigiasi karė su pačios Austrijos pranešimu, kad jinai jau negali gyvuoti.

Susirinkimas pasibaigė trukšmingomis demonstracijomis.

BUS PENKTOJI LAISVĖS PASKOLA.

Washington, spal. 24.—Pinigyno departamentas pradėjo ruošties jau prie Penktosios Laisvės Paskolos. Šita paskola įvyko kovo ar balandžio mėn., ateinančiais metais.

Geležinkelių darbininkai Ketvirtosios Laisvės Paskolos bondsų pirko už $164,992,150.

SUV. VALSTIJŲ NUOSTOLIAI KARĖJE.

Washington, spal. 24.—Vakar paskelbtam kareivių nuostolių Prancuzijoje sąraše yra:

Žuvusių mušiuose 25
Mirusių nuo žaizdų 31
Mirusių nuo nelaim. atsitikimų 9
Mirusių nuo ligų 18
Pavojingai sužeistų 76
Sužeistų, kurių stovis nepatikrintas 295
Lengvai sužeistų 71
Pražuvusių mušių metu 20.

MAŽŲJŲ TAUTŲ UNIJA.

PHILADELPHIA, PA., spal. 24.—Vietos istorinėj Independence Hall vakar prasidėjo vidurinės Europos mažųjų tautų konferencija. Yra tikslas — visoms mažosioms tautoms padaryti stiprią uniją, kad ateityje sutruškinti vokiečių jungą ir Austrijos opresijas.

Konferencijoje dalyvauja 15 delegatų. Jie neoficijaliai reprezentuoja 65 milijonus žmonių.

(Turbut, tenai bus ir Dr. Šliupas. Tos visos mažosios tautos—tai vieni slaviai: lenkai, bohemai ir tt. Slaviai savo pusėn patraukia ir lietuvius. Tame reikale konferencija pirmiau buvo laikoma Washingtone, kur buvo išrinkta ir valdyba. Tenai lietuvius atstovavo irgi Dr. Šliupas).

SERGA 2,000 TELEFONISČIŲ.

New York, spal. 24.—New York Telephone Co. visokį patarnavimą per telefonus publikai suspendavo perpus, kadangi truksta telefonisčių. 2,000 merginų telefonisčių palietė ispaniškoji influenza. Kompanija sako, kad jai dabar truksta ketvirtos dalies operatorių.

PREKYBAI KELIAS JAU ATVIRAS.

Londonas, spal. 24.—Išnaujo sugrąžinta susinešimai su Olandija kaip sausžemiu, taip ir jurėmis, laimėjus talkininkams Belgijoje.

AMERIKOS ARMIJOS STOS UŽPUOLIMAN.

Amerikonams pagelboje bus prancuzai.

Washington, spal. 24.—Kuomet talkininkai pagaliaus apvalė Flandriją nuo vokiečių, ir kuomet sutrumpėjo kiek karės frontas, atsirado patogus laikas Amerikos armijoms užatakuoti vokiečius.

Šiandie Suv. Valstijos vakarų fronte turi dvi milžiniškas armijas. Abidvi jau pastatytos mušių linijosna. Pasitaiko proga užduoti smugį vokiečiams ir amerikonams įsibriauti Vokietijon.

Spėjama, kad taip ir įvyks. Abidvi armijos vienu žygiu ims veiktį abiem Meuse upės pusėn. Priešais tas armijas išsidriekia svarbi ir didelė geležinkelių gysla, kuri eina tiesiog į Sedaną ir Montmedy. Prigelbstint prancuzams, amerikonai pulsis priešakin ir, kaip bematai, nušluos vokiečius nuo visų Prancuzijos plotų.

Armijos oficieriai mano, kad dabar yra geriausias laikas užteltį prieš vokiečius nuo Verduno šono ir juos visiškai sutruškinti. Nes kitaip vokiečiai palengva iškraustys iš ten savo karės medžiagą ir tuomet patys [illegible] mes.

Šių dienų amerikonų fronte dažnesni užpuldinėjimai prieš atskirias vokiečių pozicijas liudija, kad tenai prieš vokiečius renkasi didelis nepalaimų debesys. Jis pritvinęs kaip plyš, tuomet vokiečiams pasidarys ankšta ir pačioj Vokietijoj.

KAI-KURIOSE VIETOSE ŠAUKIAMI REGISTRANTAI.

Washington, spal. 23.—Šito mėnesio pradžioje iš visų valstijų karės stovyklosna turėjo but pašaukta keli šimtai tukstančių rekrutų. Bet tai padaryti neleido epidemija.

Pagaliaus rekrutai turėjo but pašaukti šią savaitę iš visų valstijų. Bet ir dabar epidemija tą darbą sulaikė.

Tečiau iš mažiau influenzos epidemijos paliestų valstijų šią savaitę registrantai rekrutuojami. Kitos valstijos palikta patogesniam laikui.

Italų lakunas Gabriel d' Annunzio kituomet buvo nuskridęs ant Austrijos sostinės Viennos. Ten pametė daugelį spauzdintų lapelių. Ant vaizdo matoma, kaip pamesti lapeliai (balti taškučiai) skrinda ant namų. Fotografija nutraukta iš to paties italų lakstytuvo, iš kurio išmesta lapeliai. Lapeliuose buvo pranešta austrams tikros iš karės laukо žinios, kokios nuo jų buvo slepiamos.

VYRIAUSIOJI KARES TARYBA ATSAKYS BERLYNUI

Taika galima į 10 savaičių

Vokiečiai lakunai užpuldinėja ligonines

ŠIANDIE TIK INDUOTA NOTA.

Pasaulis lukeriuoja atsakymo.

Washington, spal. 23. — Šveicarijos pasiuntinystė vakar nesuspėjo induoti prezidentui Wilsonui vokiečių notos taikos reikalais. Induodama tik šiandie ryte.

Čionai abelnai spėjama, kad šiuo kartu prezidentas Wilsonas jau neatsakys į pastarąją Vokietijos notą. Vokietija atsakė, ir tai ganėtinai, į visus klausimus, ko tik prezidentas klausė. Iš notos paaiški, kad Vokietija demokratizuojasi.

Vietoje asmeniškojo atsakymo, prezidentas Wilsonas, sakoma, pastarąją notą paduosiąs vyriausiąjai talkininkų karės tarybai Prancuzijoje.

Pasakojama, kad prezidentas Wilsonas nenorįs atmainyti savo žodžio. Jis kituomet yra pasakęs, kad su Vokietija tik tuomet bus galima tarties laikinos santaikos reikalais, kuomet vokiečiai apleis užimtas teritorijas. Tai pirmiausioji laikinai santaikai sąlyga.

Dabar gi vokiečiai jau evakuoja Belgiją ir Prancuziją. Ir tai daro su visu skubumu, kaip tik gali tesėti pasprųsti nuo besibriaujančių pirmyn talkininkų armijų.

Kadangi Vokietija savo notose nuolat kalba ir apsiima apleisti užimtas teritorijas, bet jai tas norėtusi padaryti be mušių, tad prezidentas Wilsonas ir paves šitą klausimą apspręsti vyriausiąjai karės tarybai.

Bet tai vis tik spėjimai. Nes iš Baltųjų Rumų nėra jokių žinių.

Visgi visas pasaulis lukeruoja prezidento žodžio.

GREITAI GALI ĮVYKTI TAIKA.

Londonas, spal. 23. — Vietos politikiniuose rateliuose nusveria nuomonę, kad Vokietija turės pasiduoti talkininkams į dešimtį savaičių, kuomet už dviejų savaičių pasiduos Austrija su Turkija.

Vokietija gali kariauti nelgiau, kaip tik tris mėnesius. Nes Vokietijos liaudis šiandie nuolat šaukia:

"Del Dievo meilės, sustabdykite karę bile kokiomis sąlygomis!"

Bet iš kitų šaltinių patiriama, kad Vokietija dar gali kariauti kokius šešis mėnesius ilgiau.

VOKIEČIŲ LAKUNAI UŽPULDINĖJA LIGONINES.

Pametė bombą ant amerikoniškos ligoninės.

Su Amer. Armija Verduno Fronte, spal. 23. — Užpraeitą naktį vokiečių lakunai bombardavo amerikoniškas pozicijas. Keturios bombos pamesta šale amerikoniškos ligoninės Rarecourt apylinkėse. Viena bomba pakliudė pačią ligoninę.

Plyšusios bombos trenksmas išmetė iš lovos vieną norsę, kuri tečiau nesusižeidė. Tuojaus pasirupinta visus ligonius sugabenti saugion vieton.

WILSONAS DUODA MEDALIUS KARĖS VADAMS.

Washington, sapl. 23. — Prezidentas Wilsonas, kaipo Suv. Valstijų armijos ir karės laivyno viršininkas, paskyrė karės medalius maršalui Foch, maršalui Joffre, field-maršalui Haig, gen. Petain, gen. Diaz, gen. Pershing ir gen. Gillian. Pastarasis yra belgų generalio štabo viršininkas.

Gen. Pershingui medalį induoti įgaliotas gen. Bliss, kurs yra Amerikos atstovas vyriausioj karės taryboj, Prancuzijoje.

NARDANČIOS LAIVĖS NETURI VIETOS.

Geneva, spal. 23.—Vokietijos uostas Kiel negali sutalpinti visų nardančių laivių, kurios sugryžta po "medžioklės". Daugelis nardančių laivių turi pliuduruoti atvirose jurėse.

BOLŠEVIKAI ŽUDO JURININKUS.

Stockholmas, spal. 23. — Spalių 14 d. keli tukstančiai atsimetusių nuo bolševikų jurininkų Petrograde susirinko į Marjinski teatrą. Iš ten pasivadino orkestrą ir visi numaršavo prieš Smolnii institutą, kad užprotestuoti prieš Petrogrado carą - bolševikiką Zinovjovą, kurs įsakė visų ...rininkų konskripciją.

Bolševikai prieš jurininkų protestą atsakė ginklais ir jurininkus įveikė. Paskui daugelis jurininkų suimta ir nugalabinta.

Per kelias dienas Petrograde sekė kruvinos riaušės.

— Panama, spal. 23. — Guatemaloj nuo žemės drebėjimo žuvo 150 žmonių.

"DRAUGAS"

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS
Eina kasdieną išskyrus nedėldienius.

PRENUMERATOS KAINA:

Metams **$5.00**
Pusei metų **$3.00**

Prenumerata mokasi iškalno. Laikas skaitosi nuo užsirašymo dienos, ne nuo Naujų Metų. Norint permainyti adresą visada reikia prisiųsti ir senas adresas. Pinigai geriausia siųsti išperkant krasoje ar exprese "Money Order" arba įdedant pinigus į registruotą laišką.

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc., 1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.

TERMS OF SUBSCRIPTION:

One year **$5.00**
Six months **$3.00**
Thursday's Edition **$2.00**

At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application.

"Draugas" Publishing Company

1800 W. 46th St. Tel. McKinley 6114 **Chicago, Ill.**

Ketvirtadienis Spal. 24 d. Rapolas, ark. Aretas.
Penktadienis, Spal. 25, d. Chrizantas. Darija. Krispinas.

Užsiėmimas luošiems kareiviams.

Karė nesitęs ilgiausius metus. Jai pasibaigus, iš karės laukų sugryž daugelis luošų jaunų vyrų, kaip tai be rankų, be kojų, be regėjimo ir tt. Ką veiks sugryžę tokie nelaimingi žmonės? Už šalį jie kariavo, šalis todel turės jiems duoti tinkamą užsiėmimą. Negi jie gyvens vienomis išmaldomis arba svetimų žmonių malonėmis.

Tuo tikslu dabar iškalno galvojama ir darbuojamasi, kad tiems visiems nelaimingiems vyrams duoti tinkami užsiėmimai, idant ateityje jų nepersekiotų nelaimingas likimas. Tuos kareivius norima taip apdrausti, kad jie, dirbdami sau tinkamus darbus, nematytų vargo, kas labjausiai — skurdo.

Tarpe kitų visų valstijų Pennsylvanijos valstija pirmutinė tą klausimą pakėlė ir tuo žvilgsniu ėmė darbuoties. Valstijos darbo ir pramonės departamentas renka savo valstijoj smulkmeniausias informacijas uždarbiavimų srityje. Surenkamas informacijas paskirsto į skyrius ir visa tai pasiunčia šalies darbo departamentui Washingtone.

Pennsylvanijos darbo ir pramonės departamentas ypač teiraujasi surasti luošiems vyrams tinkamas vietas. Čia apeina patirti vietų kiekybę ir darbų rųšį. Nes luoši kareiviai pirmiausia tam tikrose mokyklose bus išmokinti visokiausių darbų, gi paskui pristatyti tinkamosna vietosna.

Ligšiol toj valstijoj surasta 42,000 vietų, kokias gali užimti karės invalidai.

Kitose valstijose irgi imama veikti tais pačiais reikalais. Nes yra žinoma, kad karė duos tukstančius tokių vyrų, katrie tiks tik prie tokių užsiėmimų, kokiuose jie bus išmokinti.

Senovės karių laikais nebudavo tiek daug invalidų, kiek šiandie. Senovėje nebuvo išsivystęs medicinos mokslas. Daugelis sužeistųjų kareivių nebuvo pagydomi. Šiandie gi chirurgija taip išvystyta, kad žmogaus kuno nariai, reikalui esant, supjaustomi ir vėl sugydomi.

Apie tokius nelaimingnosius šiandie rupinasi Amerika. Rupinasi skubiai. Nes niekas nežino, kuomet gali pasibaigti karė. Iškentėjo jie šalies reikalais, taigi šalis negali but jiems pamotė.

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

Koks čia džiaugsmas.

Kituomet šitoj vietoj buvo paminėta, kad lietuviškus bolševikus Šukį ir Stilsoną teismas Philadelphijoje pripažino kaltais už veikimą prieš šalies vyriausybės parėdymus. Pasakyta, kad duota jiems laikas apeliuoti. Pažymėta, kad tiedu nubausta, bet "Kovos" redaktoriu, Vidikas ir Stalioraitis, pabėgusiu. O jug pabėgusiu buvo nemažesniu kaltininku.

Tam rašte dabar vienas bolševikiškas laikraštis įžiurėjo dideliausį "Draugo" džiaugsmą, kad teismai baudžia socijalistus ir dar bolševikus.

Bereikalo mums tas džiaugsmo prikaišiojimas. Nes koks čia gali but džiaugsmas, jei vienas, kitas fanatikas papuola įstatymų rankosna. Gi lietuviški socijalistai juk ir yra ne kitkas, kaip tik fanatikai ir tai dar aršiausios rųšies. Ne džiaugties, bet liusti reikia, kuomet tokie Šukiai, Stilsonai ir kiti, prisidengę lietuviškąja skraiste, varo bjaurų darbą tarpe nesusipratusių lietuvių, neva platindami socijalizmą, kurio patys nesupranta, nei nežino, ką jis reiškia.

Koks bolševikų mokslas ir dora, geriausiai parodo rusų socijalistai bolševikai, užurpavę Rusijos valdžią. Kadangi lietuviški bolševikai visame pritaria rusų bolševikams, tai ir jie, kaip anie turi tokias pat purvinas sąžines. Tik vargas, jiems, kad jų valia čia suvaržyta. Kitaip ir čia jų padukimui nebutų galo.

Ne džiaugties, bet reikia liusti del socijalistų bolševikų apjakimo, del kurio jie proto akimis neįžiuri savo purvinų sąžinių.

Bolševikų apkaltinimas yra tuščias daiktas ir menkniekis sulyginus su tuo, kiek tai jie suklaidina nesusipratusių lietuvių darbininkų, kurie juk tautai ir žmonijai yra brangus.

BELGIJOJE ATRANDAMI RUSAI KAREIVIAI.

Bruges, spal. 24.— Paaiški nauji vokiečių bjaurųs darbai, kuomet talkininkai užimdinėja Belgiją. Kai-kuriose Belgijos vietose atrandama rusų kareivių nelaisvių. Tenai jie su kitų šalių nelaisviais buvo siunčiami prie visokių darbų iš Vokietijos.

MIRĘ AMERIKONAI BUS PAIMTI AMERIKON.

Su Amer. Armija, Verduno Fronte, spal. 24.—Armijos kapelionams iš Washingtono pranešta, kad visi mirusieji Prancuzijoje amerikonai pasibaigus karei bus paimti Amerikon.

Ką Atliko Amerikos Armija?

Dabartiniame laike kiekvienas iš musų aiškiai matome, kad po ilgo varžymosi, po ilgo tąsymosi šios karės svarstyklės nusviro talkininkų pusėn ir, nėra abejonės, kad ta karė pasibaigs talkininkų laimėjimui.

Kas-gi atsitiko tame laike, katrame karės laimėjimo svarstyklės pradėjo svirti ir nusviro talkininkų pusėn ir kas buvo to priežastimi?

Nėra abejonės, kad priežastis buvo ta, jog po ilgo svyravimo, galiaus veikiančiosios talkininkų armijos visame vakarų fronte liko pavestos vadovystei vieno žmogaus, vieno karvedžio — maršalo Foch'o.

Karės vedimas ir mušių laimėjimas didžiumoje priklauso nuo gero ir sumanaus karvedžio, todel yra butinas reikalas veikiančias armijas pavesti vadovystėn vieno gabaus karvedžio. Be to negalima laukti pageidaujamų pasekmių ofensyvoje ar defensyvoje.

Bet, jeigu pavedimas viso fronto veikiančios armijos vieno karvedžio žinybai, gi tos armijos nebutų militariai išvystytos, neturėtų užtektinai kariškos medžiagos, ginklų ir municijos, tai ir talentingiausias karvedys negalėtų nieko nuveikti. Tokia armija skaitytusi bejėgė.

Jeigu šiandie vakariniam fronte talkininkai turi didelius laimėjimus, jeigu šiandie vokiečiai galvatrukčiais bėga iš Prancuzijos ir apleidžia Belgiją, tai ačių ne kam kitam, kaip tik Amerikai, Amerikos armijai.

Vokietija gudri. Ji pramatė, kad padarius taiką su Rusijos bolševikais, kas ir įvyko Brest Litovske, ji galės savo skaitlingą armiją iš rytinio fronto ištraukti ir pasiųsti vakarinian frontan ir tokiuo budu visiškai suklupdyti Prancuziją, paskui Angliją iki Amerika prisirengs ir paskubės talkininkams su pagelba. Vokietija manė, kad Amerika jokiuo budu negalės kaipir iš nieko sudaryti greitu laiku milijoninę armiją ir pasiųsti į Prancuziją. Be to Vokietija buvo tikra, kad nardančios laivės labai pakenks Amerikai gabenime armijos Prancuzijon. Ji tikėjosi taipgi, kad vokiečiai gyvenantieji Suv. Val. irgi nemažai pakenks armijos transportacijai Prancuzijon, naikindami prieplaukose laivus.

Bet taip manydama Vokietija labai apsivylė.

Amerikos žmonės, jeigu jau sykį imasi darbo, tai jį atlieka pilnai, su didžiausiu pasišventimu. Ir Amerikos valdžia, žmonių išrinkta, pasistatė sau tikslą, kad sykį išėjus karėn, karę laimėti reikia. Todel Amerika ir pradėjo dėti visas pastangas, kad pagelbėti talkininkams, kad galutinai sutruškinti Vokietijos militarizmą.

Niekas negalėjo tikėties, kad Amerikos žmonės savo pinigais, taupumu, pasišventimu darbui galės tiek pagelbėti valdžiai, ją paremti ir palengvinti nešti sunkią karės naštą.

Ir štai šiandie mes matome kaip trumpu laiku Amerika pajėgė išstatyti milijoninę armiją, taipgi apginklavo ją ir aprupino visakuom. Nepraėjo metai laiko, nuo įstojimo karėn, Amerika suorganizavo didžiausią armiją ir net niekam nejuntant milijonas Amerikos kareivių atsistojo ant Prancuzijos žemės ir pradėjo bendrai su talkininkais mušti vokiečius.

Amerika suprato, kad kaip transportacijai armijos, taip pervežimui ginklų ir municijos Prancuzijon, reikia nemažo laivyno, kariško laivyno ir kad tas laivynas butų apginkluotas, pritaikintas prie naujausių ir vėliausių išradimų, kad jokia vokiečių nardančioji laivė negalėtų netik nuskandinti, bet ir labai sugadinti laivo. Savo tikslą atsiekė. Nepraėjo kiek laiko kaip Amerika paliko stipri ant jurių. Ir šiandie su kožna diena Amerika padirbdina vieną karišką laivą.

Siuntimas armijos Prancuzijon ir gabenimas ginklų, municijos ir maisto produktų nėra nei mažiausiai sutrukdomas.

Kaslink veikimo Vokietijos nardančiųjų laivių, tai pasidėkojant geram laivų apginklavimui, nei vieno laivo, katras gabeno armiją bei municiją, negalėjo nuskandinti. Tiesa, nuskandino vieną laivą, bet visi kareiviai, ačių geriems prietaisams, paliko išgelbėti.

Nėra stebėtina, kad šiandie Amerikoje gaminimas karinės medžiagos eina pilnu greitumu. Tos rųšies išdirbystė Suvienytose Valstijose labai prasiplėtė ir tai tik karės metu. Juk Amerika ne tik talkininkams išpildė didžiausius kariškus užsakymus, bet pilnai aprupino ir savo milijoninę armiją. Aišku, jeigu Amerika nebutų pristačius reikalingos kariškų reikmenų kiekybės ganėtinai netik sau, bet ir talkininkams, Amerikos armija Prancuzijoj butų ne palengvinimas, bet apsunkinimas talkininkų.

Išvystyme orinio laivyno Amerika taip-gi pasižymėjo. Tegul pradžioje to darbo ir buta nepasisekimų bei trukumų, bet paskiau tuo žvilgsniu Amerika net pralenkė kitas šalis. Amerika turi tokią armiją liuosnoriai pastojusių lakunų, kad, rodos, jau yra pertrauktas priėmimas delei nespėjimo padirbdinti užtektino skaitliaus aeroplanų.

Tokiuo budu matome, kad Amerika trumpu laiku taip išvystė savo militarines pajėgas, kad paliko didžiausia talkininkų spėka, katra šiandie yra nukelta vakarinian frontan, Prancuzijon.

Amerikos armija Prancuzijoj užėmė žymią dalį viso fronto ir pradėjo veikimą. Trumpu laiku pasirodė, kad Amerikos armija yra militariai gerai išlavinta, kad Amerikos oficieriai yra gabųs ir kiekvieną sykį pasižymėja.

Galima butų ilgą eilę išdėstyti didžiausių laimėjimų amerikoniškos armijos vakariniam fronte, bet, nėra abejonės, kad kiekvienas tai žino, kas sekė iš laikraščių pastarojo laiko nuotikius.

Nuvykimas amerikoniškos armijos Prancuzijon ir užėmimas dalies fronto, pavargusiems talkininkams buvo neapsakomas džiaugsmas ir pagelba. Tas davė progos marš. Foch'ui sustiprinti savo frontą ir sustiprinti savo reivių turėti rezervose, kad sulig Napoleono I butų: "Kožname veikime, kožnoje vietoje buti stipresniu už priešininką".

Bet tai dar ne viskas.

Paliuosavimas dalies prancuzų ir anglų armijų vakariniame fronte, talkininkams davė progos pasiųsti armijas ir sustiprinti italų frontą, sudaryti didesnes spėkas Balkanuose, suklupdyti Bulgariją ir turėti didžiausius laimėjimus ant turkų Azijoj.

Aišku, kad spėkos, katros pastarame laike privertė teutonus traukties iš vakarinio fronto, buvo spėkos pribuvusios amerikoniškos armijos.

Ant galo nereikia pamiršti, kad talkininkai, tik ačių sustiprinimui amerikoniškos armijos, įstengė pasiųsti suvienytas spėkas Rusijon veikti prieš bolševikus - vokiečius ir sykiu organizuoti naują Rusijos armiją kovai su Vokietija.

Ir jeigu šiandie europinė karė eina sparčiais žingsniais prie galo ir ji pergalės vainiką neša talkininkams, tai ačių vien, ir tiktai vien, Amerikos armijai.

Šiandie jau aišku, kad Suvienytos Valstijos su savo milijonine armija, išstatyta Prancuzijoj, išgelbės Europą, nuo gręsiančio Vokietijos militarizmo ir apvainikuos demokratija.

Ir galima tikėties, kad kuomet įvyks taika, taika bus tokia, kad daugiau negalės ištikti ir sukrėsti pasaulį katastrofos, panašios šitai, katrą uždegė Vokietijos slibinasmilitarizmas, nes tam militarizmui bus padarytas ant visados galas.

Pasaulyj žydės demokratija.

SKAITYTOJŲ PAKLAUSIMAI.

Gerbiamoji "Dr." Redakcija!

Kituomet "Drauge" buvo rašyta, kad Dr. J. Šliupas darbuojasi busimojo Vilniaus universiteto reikalais. Buvo pažymėta, kad Dr. Šliupas Chicagoje ruošia tuo reikalu susirinkimą, kurs turėjo įvykti rugsėjo 29 d., sekmadienį ryte, pamaldų metų.

Taigi man norėtusi žinoti: Ar paskirtuoju laiku tasai susirinkimas įvyko. Gi jei taip, tai kas iš lietuvių inteligentijos tenai dalyvavo?

Su augšta pagarba,

R. A.

ATSAK. Iš "Draugo" redakcijos personalo nei vienas nebuvo tam Dr. Šliupo susirinkime. Taigi "Draugas" nei nežino, kas tenai dalyvavo. Bet štai "Tėvynės" No. 42 yra žinių apie tą susirinkimą. Sulig "Tėvynės" susirinkimą atidarė Dr. Šliupas. Jis paskirtas pirmininku. Raštininkavo p. J. Giraitis.

Nariais užsiregistravo: J. Šliupas, K. Šliupas, P. Sinušas, F. P. Bradchulis, J. Stankus, K. Drangelis, A Petraitis, J. Šileika, Just. Kulis, J Bartkus, M. E. Žaldokas, Jos. P. Oleka, K. P. Gugis, Dr. J. Kulis, Dr. A. Žimontas, S. Šimkus, F. J. Jozapaitis, St. Kodis, B. Balutis.

Svečiais užsirašė: S. Kvietkauskas, J. J. Giraitis, Iz. Pupauskas, M. Šelinskas, J. J. Bačiunas, A. Milvidas, J. Žemaitis, M. Janulevičia, A. Kaulakis, K. Garmus, M. J. Kiras, W. Kazlauskas, K. A. Gineitis, K. Rutkus.

Tai viskas, ką mes žinome.

Gerb. Redakcija!

Ar negalėtumėte išaiškinti sekančių klausimų:

1. Ar reikalinga pranešti local boardui naują adresą persikėlus iš vieno miesto kitan esant 5 klesos registrantu?

2. Ar bus imami kariuomenėn nepliečiai, užsiregistravusieji rugsėjo 12 d., š. m.?

Petras G.

ATSAK.

1. Reikia.

2. Turį pirmąsias poperas bus šaukiami, bet tokie gali pareikalauti išskyrimo. Šiaip nepiliečiai nešaukiami.

Gerb. "Dr." Redakcija!

Ar negalėtumet paskelbti "Drauge", kada talkininkai paskelbė karę Vokietijai? Pas mus yra daug ginčų tame klausime.

Su pagarba,

A. Baniulis,
Moline, Ill.

ATSAKYMAS. Vokietijai paskelbė karę: Anglija ir Prancuzija rugpjučio 4 d., 1914 m., Černogorija rugp. 12 d., Japonija rugp. 23 d. Gi Suv. Valstijos balandžio 6 d., 1917 m.

Katalikiški Padavimai
Katekizmas Paveiksluose.
Sulietuvino - - Kun. F. B. Serafinas

PIRMA DALIS.

TIESOS, KURIAS TURIME TIKĖTI.

ANTRAS SKYRIUS.

"APAŠTALŲ SUDĖJIMAS".

28. — **Kaip apaštalai sudėjo "Tikiu".** — Šviesus Bažnyčios rašėjas, Rufinus, 400 krikščionybės metuose, ve ką rašo apie **"Tikiu"**: Apaštalai, eidami į platųjį svietą skelbti Kristaus mokslą, surašė **"Tikiu"**, kuris ir vadinasi, sulig jų vardo, "Apaštalų sudėjimas".

Sakoma, kad kiekvienas Apaštalas surašė savo skyrių. Austrijos imperatoriaus knygyne, Viennoje, randasi rankraštis, graikų kalboje, kuriame Apaštalų sudėjimas paskirstyta į dalis, gi prie kiekvienos dalies yra Apaštalo, tą dalį sudėjusio, vardas.

Pirmoji dalis priskaitoma šventam Petrui; antra, šventam Andriejui; trečia, šventam Jokubui (senesniam); ketvirta, šventam Jonui; penkta, šventam Tamošiui; šešta, šventam Jokubui (jaunesniam); septinta, šventam Pilypui; aštunta, šventam Baltramiejui; devinta, šventam Mateušui; dešimta, šventam Simonui; vienuolikta, šventam Judui, kitaip šventam Tadeušui; dvylikta, šventam Motiejui.

Prancuzijoje yra knyga, rašyta dar Liudviko XIII, laikuose. Toje knygoje randasi atskiri dvylikos Apaštalų paveikslai, randasi to skyriaus Apaštalų sudėjimo žodžiai, kuriuos tas Apaštalas yra surašęs.

Tatai aplink Šventąjį Petrą parašyta: Tikiu į Dievą Tėvą Visagalintį, Sutvertoją dangaus ir žemės; aplink šventą Andriejų: Ir į Jezų Kristų Sunų Jo vienatinį musų Viešpatį; aplink šventą Jokubą: Kursai prasidėjo iš Šventosios Dvasios, gimė iš Marijos mergaitės; aplink šventą Joną: Kentėjo prie Poncijaus Piloto, prikryžiuotas, mirė ir palaidotas; aplink šventą Tamošių: Nužengė į peklą, trečią dieną kėlėsi iš numirusių; aplink šventą Jokubą: Užžengė į Dangų, sėdi po dešinei Dievo Tėvo Visagalinčio; aplink šventą Pilypą: Iš tenai ateis teisti gyvus ir mirusius; aplink šventą Baltramiejų: Tikiu į Šventąją Dvasią; aplink šventą Mateušą: Tikiu į Šventą Bažnyčią visur esančią; Šventųjų draugiją; aplink šventą Simoną: Nuodėmių atleidimą; aplink šventą Tadeušą: Kuno iš numirusių prisikėlimą; aplink šventą Motiejų: Ir gyvenimą amžiną.

Tatai aiškiai matome, kad Katalikų Bažnyčios tikėjimo tiesos yra sustatytos ir paduotos, paties Jezaus išrinktųjų Apaštalų. Svieto Išganytojas mokino Apaštalus, kaip jie turi valdyti Bažnyčią bei mokyti visas gimines. — Gabriel Peiguot, Amusemens Philologiques, 6352.

Graži Veido Išvaizda

yra galima, jeigu bus čystas kraujas.

Kuomet pasirodo ant veido spuogai, kas dažniausia paeina nuo užkietėjimo bei negero vidurių veikimo, katras sugadina kraują, reikia prieš eisiant gulti paimti tris saldainius PARTOLA.

Pagarsėję PARTOLA saldainiai greitai ir pasekmingai veikia išvalyme vidurių ir padaryme čysto kraujo.

Už savo gerą veikimą Partola yra apdovanota aukso medaliais visapasaulinėse parodose, PARTOLA dėžutė kainuoja tiktai 1 dol. Del geresnio praplatimo tarpe žmonių, mes parduodame 6 dėžutes už 5 dol. Kožnuose namuose privalo rasties PARTOLA.

VELTUI.
Graži ir naudinga dovanėlė kožnam prisiuntusiam užsakymą ir pinigus sykiu su tuo pagarsinimu. Laiškus ir užsakymus adresuokite

APTEKA PARTOSA
160 Second Ave.
New York, N. Y. Dept. L. 4.
(83)

L. R. K. LABDR. SĄ-GOS CENTRO VALDYBA.

Dvas. vadovas kun. Mykolas Krušas, 3230 Auburn ave., Chicago, Ill.

Pirm. Antanas Nausėda, 1658 Wabansia ave., Chicago, Ill.

Vice-pirm. Pranas Veryga, 4539 So. Marshfield ave., Chicago, Ill.

Nut. rašt. Julijonas Sliogeris, 1424 So. 50th Ct., Cicero, Ill.

Fin. rašt. Aleks Dargis, 726 W. 18th st., Chicago, Ill.

Iždin. kun. Antanas Stahinkynas, 2634 W. 67th St., Chicago, Ill.

THURSDAY
ONE MEAL WHEATLESS
USE NO BREAD, CRACKERS, PASTRY OR BREAKFAST FOODS CONTAINING WHEAT

Stocks ir Bonds Perkami ir Parduodami veiklus darbu Andrews & Co., 108 So. La Salle St., uždėta 1900 m.

Pražudytas Gyvenimas
arba
Girtuoklio Išpažintis.

VERTĖ KUN. K. MARMA.

(Tąsa).

kiek daugiau tukstančių paslėpta toje nekaltoje Kėrtos širdyje, kuri grynesnė už auksą!''... Antai stovi jinai—augštesnė, geresnė, dailesnė už visas kitas savo drauges... Ir penki tukstančiai buvo užmiršta!.. Aš viską pasvėriau ant savo širdies svarstyklių, ir kaip lengva pasirodė beesanti svarstyklė su auksu!.. Viskas buvo nieku prieš Kėrtą; jinai stovėjo nepertoli nuo manęs, užsimąsčiusi, rimta, tyki, maloni, stovėjo, kaip rožė, ir dar gražesnė vakarų saulės spindulių glamonėjama!.. Kėrta galutinai apveikė mano širdį!..

Bet štai netikėtai iškilo klausimas pas mane: ''O man ar pasiseks jos širdį apgalėti—man niekšui kurs neperseniai neapykantoje ją laikiau, niekinau josios bėdinumą?'' Dabar Kėrta pasidarė dėl manęs toki brangi, kad aš jau nejuokais ėmiau bijoti neprielankaus man atsakymo iš josios pusės... Na, o jei tas naujas jaunikis suskubo atrasti sau vietą josios širdyje? Aš apsidairiau, ar nėra jo čionai tarp musų jaunimo, bet neivieno nežinomo man veido nepastebėjau; jo čionai nebuta::: Jaunimas meldė manęs, kad aš, kaip paprastai budavo, apsiimčiau jam vadovauti žaisluose. Bet aš atsisakiau: ne žaislai man dabar rupėjo.

— Žiurėkite, kaip Matas Pontelis labai užimtas savo turtinga mergina, net ir nuožaislų atsisako! — patėmijo juokais vienas iš jaunimo.

Jo žodžiai užgavo mano širdį... Keista, dabar aš jau nenorėjau nei girdėti apie savo turtus, kurie pirma taip labai mane rupėjo.. ''Ką pamanys sau Kėrta?''—klausiau aš savęs ir nenoromis pažvelgiau į ją. Jinai stovėjo sau ramiai ir, matomai, jokios neatkreipė domos į tuos juokus. Man sunku buvo čionai buti; man karšta darėsi; galva buvo taip karšta, tartum kas degino ją su įkaitinta geležimi Aš nuėjau sau tylomis patsai nežinodamas nei kur dėties. Pasitraukęs tolyn nuo jaunimo aš ėmiau mąstyti apie savo padėjimą Man buvo sunku ant širdies; reikėjo pasimatyti su Kėrta ir pasimatyti, kaip galima, greičiau... Bet kur? kaip? Širdis nelaukia!... Aš žinojau, kad Kėrta grįš namon man žinomu takeliu; nutariau eiti tenai — laukti... Aš atsisėdau tenai drėgnoje eglės pauksmėje; į mano karščiu degančią galvą gerą darė įtekmę miško vėsumas. Tenai aš sėdėjau ir laukiau žodžio nuo Kėrtos. Subrazdės kas, ar paukštytė pakils nuo šakos, jau ir pakrato mane šiurpas. Vis man išrodė, kad tai Kėrta eina, ir tuojaus mano širdis imdavo smarkiau plakti. Kad ta Kėrta bent greičiau ateitų, aš jai be jokio įžengimo atidengčiau savo širdį, visą, visą širdį, visą sielą, o, nelaimė, laikas slinko taip palengvėliu, taip ilgai! Staiga išgirdau aš balsą tykiai niuniuojant-dainuojant. Įtempiau ausis — klausau — tai buvo Kėrtos balsas. Tai jinai dainavo mano numylėtą dainelę... Mano širdis ėmė plakti taip smarkiai, tartum plyšti norėtu... Aš stengiaus nusiraminti, priimti šaltą veidą išreiškimą, atsisėdau ant akmens prie pat takelio ir—laukiau... Štai pasirodė josios malonus veidelis; jinai lengviai slinko takeliu, žengdama nuo akmens ant akmens... Tai buvo Kėrta, bet neviena... Su ja ėjo josios mažutė sesutė. Jiedvi prisiartino. Aš stengiaus susilaikyti, kad nepuolus judviejų pasitikti. Jinai priėjo, ir aš tariau:

— Labas vakaras, Kėrta!

Kėrta tartum nusiminė, bet greitai atsiėjo į save.

— A, tu čionai, Matai?—atsakė jinai ir apsistojo.

— Man reikia pasikalbėti su tavim, Kėrta, ant keturių akių, o tu, meilutė Tina, eik sau pirma—mudu tave pasivysiva!.. pratariau aš tvirtu balsu, nors visas buvau labai susijudinęs.

Tina paklausė ir nuėjo sau pirma. Mudu pasilikova dviejos. Aš pažvelgiau į Kėrtą. Jos veidas buvo pilnas ramumo... Regis, abiem truko žodžių užvesti pašnekėsį; tylomis ėjova takeliu.

— Ar greitai bus tavo vestuvės?—užklausė Kerta.

— Kada tu nori?—sakau aš jai.

— Ne man gi rišti klausimas apie tavo vestuvių dieną...

— Mano vestuvės vis-gi nuo tavęs priklauso?...

A, jaučiau, kaip drebėjo mano balsas.

— Aš nesuprantu tavęs!—atsakė Kėtra.

— Pirma tu atsakyk į mano klausimą, paskui aš atsakysiu į tavo: kada bus tavo vestuvės su tuo turtingu jaunikiu, kurs tau peršasi?

— Niekados,—atsakė Kėtra.

— Ar-gi tavo širdyje niekam nėra vietos?...

Kėtra nieko ant to neatsakė; jinai tiktai nuleido akis ir vos girdžiant atsiduso.

Vilties žieželka atsirado mano širdyje,—aš užklausiau:

— Ar-gi tu dar niekam neatidavei savo širdies?

— Niekam,—atsakė jinai susigėdus.

— O ar tu galėtumei atiduoti savo širdį tavo jaunystės draugui?—patariau aš tyliai.

— Ką tu kalbi?! Juk aš neturiu tų turtų, kokių tu jieškai. Bėdinas ir mažutis Kėrtos namelis, o jinai pati dar bėdidesnė... Jinai dėl tavęs ne pora!...—Taip atsakė Kėrta, ir jos balse pasigirdo visa išmetinėjimo kartybė.

— Taip, aš pasielgiau su tavim blogai; aš neklausiau to, ką kalbėjo man mano širdis, jieškojau sau lygios kitokiais keliais... aš klydau, nesuradau tokios, negaliu rasti! Mano turtų pakaks dėl mudviejų abiejų... mano viskas—priklauso tau!—kalbėjau aš Kėrtai su gailesčiu širdyje.

— O penki tuktsančiai rublių vis-gi nieko nekliudytų!... pridėjo Kėtra savo žodį linksmai nusišypsodama.

O, tie penki tukstančiai! Iš Kėrtos lupų jie durė į mane, kaip peiliu... Pirma aš svajojau apie penkis tukstančius, skaičiau, kiek gausiu nuošimčių, kiek jais uždirbsiu; dabar kiekvienas apie juos prisiminimas buvo del manęs didžiausia kančia; o tas Kėrtos apie juos priminimas iššaukė beveik ašaras ant mano akių. Aš paėmiau Kėrtos rankas, suspaudžiau jas tylomis ir prabylau drebančiu balsu iš didėlio susijudinimo:

— Neliesk jau ir be to mano baisiai sugeltos širdies!.. Nusidėjau, paklydau, blogai elgiausi, gailiuosi, atleisk man! Aš tiktai dabar suprantu, ko aš galiu netekti, jeigu tu nebusi manaja; noriu išgirsti tavo žodį dabar štai čionai, ant šios vietos, ir tuojaus, tuojaus,—aš nedatūrėsiu ilgiau!..

Mudu sėdėjova ant kalnelio, iš kur buvo matomas Kėrtos namelis nepertoli bestovįs. Kėrta netrauke iš manęs savo rankas: jinai palenkė prie manęs savo galvelę ir ėmė verkti... Aš taippat nebegalėjau susilaikyti nuo ašarų, ir mudu verkėva abu. Kiek nesuprantamų man jausmų sukilo mano širdyse.. Ir džiaugsmas ir nuliudimas, ir pasididžiavimas iš apveikimo—viskas, viskas buvo tenai!.. Aš drebėjau iš susijudinimo, iš laimės.

Truputį nusiraminusi Kėrta tarė:

— Vienas Dievas tiktai žino, kad mano širdyse visados buvo vieta dėl mano kudikystės draugo!.. Mano širdis visados buvo liuosa nuo kitų meilės. Dabar, kai mano seniai pageidaujamas, seniai laukiamas bernelis atvyko, mano širdis atverta ir tiktai jam, niekam kitam!...

Nėra žodžių aprašymui tos laimės, kokią jaučiau aš dabar savo širdyje. Mudu pradėjova kalbėti apie ateitį, nutarėva paduoti užsakus ateinantį nedėldienį,—atidėlioti tolesniam laikui nebuvo reikalo...

Jau buvo vėlu... laikas persiskirti. Mudu karštai atsisveikinova. Dvi susijungusi dabar širdi meiliai prisiglaudė viena prie kitos.

Sugrįžęs namon aš kuograičiausiai pasiskubinau nusiųsti žmogų pas penktukstantinę sužeiduotinę, kad atimtų iš jos dovanas, kurias aš buvau jai nupirkęs vestuvėms. Sužeiduotinės tėvai ir jinai pati nei klausyti ne norėjo apie dovanų sugrąžinima ir išleido mano pasiuntinį be nieko. Čia tai aš pamačiau, koksai didelis yra skirtumas tarp penktukstantinės sužeiduotinės ir mano Kėrtos.

Tečiaus sunku buvo išvengti nesusipratimai. Mat, visi žinojo, kad rengiama dvejos vestuvės, žinojo, kad neužilgo bus paduota užsakai—mano su penktukstantine sužeiduotine ir Kėrtos su turtingu jaunikiu iš svetimos parapijos. Tuojaus visokios kumutės-bobutės ėmė visaip plepėti, iš kertės kertėn landyti, liežuvius nešioti. Kalbėta apie busenčių jaunavedžių turtus, iš priežasties vestuvių, laukta triukšmingų pokilių ir t.t. ir t.t. Bet štai ir laukiamas nedėldienis atėjo. Su dideliu nekantrumu laukė žmonės pamokslo pabaigos ir — užsakų. Pamokslas pasibaigė. Apgarsinta tiktai vienas užsakas—Mato Pontelio su Kėrta — ir nieko daugiau... Tiktai tiek!.. Visi bažnyčioje esantieji pasijuto tartum iš debesų butu nukritę.

Taip tatai paprastu budu buvo apgarsinta užsakai... Neilgai laukus paėmėva šliubą. Vestuvės buvo puikios. Nieko netruko, nei valgių nei gėrimų. Viskas buvo atliekama iškilmingai ir geroje tvarkoje... Kėrta, kaipo žmona, buvo labai gera ir man matėsi, kad visi man pavydėjo. Aš pats save jaučiau laimingiausiu žmogumi visame pasaulyje... Galop pasibaigė vestuvių iškilmės... Kėrta buvo mano, o aš josios; aš ją mylėjau visa širdimi, o jinai mane...

Dabar mudu pradėjova bendrai rupinties ukio reikalais. Aš pasiėmiau sau šeimininko priedermes, o Kėrta—šeimininkės. Kėrta buvo mitri, atydi visame ir prie viško. Malonu buvo žiurėti, kokią tvarką namuose įveidė Kėrta. O, kaip tai linksma, kaip gera, kai tave nuvargusį, pailsusį pasitinka meili, tave nuoširdžiai mylinti žmogysta! Meiliai šypsodama Kėrta pasitikdavo mane ir lengvute eisena nešdamosi kviesdavo mane skubinties namon į šiltą pavyzdingoje tvarkoje užlaikomą kambarį; jeigu tas budavo žiemą,—jinai skubindavo nuimti nuo manęs sniegu apneštą švarką, priimdavo mano avalinę ledais apšalusią; jeigu vasarą, — savo baltai blizgančia švaria skaryte jinai nušluostydavo mano prakaitu pripiltą ir dulkėmis apneštą veidą, paduodavo ką-nos atsigerti, atvilgyti sukepusias lupas... Kokie laimingi buvo tada tie laikai!. Jeigu kartais aš budavau nuliudęs, ar kas nors man nepasisekdavo, Kėrta visados skubindavosi mane paguosti, suraminti, stengdavosi atitraukti mane nuo rupesnių. Na, ir, žinoma, apie viską tada žmogus užmiršdavai, išgirdęs meilius, pilnus paguodos ir suraminimo Kėrtos žodelius. Viskas išnykdavo, kaip dumai šiltam pavasario vėjui paputus!.. Praslinko dar kiek laiko. Kėrta turėjo viltį neužilgo palikti motina; ilgai jinai nieko nesakė man apie tai, kas dar dvigubai padidino mano laimę.

Taip praslinko pusantrų metų. Laimingi laikai dar vis tebesitęsė—užgimė sveikutė ir meilutė dukterytė, ir dapildė musų laimę, kurios jokiais žodžiais išreikšti negalima. Kėrta greitai pasitaisė po ligos; jinai pati norėjo žindyti savo kudikį, kitomis jinai nepasitikėjo. Gražu buvo žiurėti į mano Kėrtą, kaip jinai švariai pasirėdžiusi, pasilenkusi ant lopšio meiliai čiučiavo — liuliavo sveikutę, švariai apvilktą dukrytę!.. Tada aš primindavau sau šventąją, — štai kaip tenai! — ir šeimininkas atkreipė savo akis į pakabintą ant sienos paveikslą — Kristaus Motinos su Kudikiu Jezumi—garsaus artisto Rafaėlio nupieštą, ir nutilo įsigilinęs į dumas-mintis.

(Daugiau bus).

KARĖS NAŠLIŲ KALBA Į POPEŽIŲ.

Adresas, kurį pasiuntė deputacija nuo 200.000 Prancuzijos našlių popežiui per kardinolą Gasparri, turi tikrą nuoširdumą. Tai yra vienas do kumentų, apie kurį kalbės ateinančios generacijos:

Šventasai Tėve: Prancuzų karės našlės, skaičiuje 200,000 nužemintai parpuolę į Jusų Šventenybės kojas, meldžiame teiktis priimti išreiškimą jų nepajudinamo tikėjimo į Šventąjį Sostą. Kaipo šeimynų galvos, jos iškilmingai pasižada po Jusų Šventenybės kojomis auklėti savo vaikus Bažnyčios meilėje ir pri žada Jusų Šventenybei auklėti juos svarbiose pareigose, kurias ta meilė ir tas prisirišimas ant jų uždeda. Jos maldauja Jųs, Šventasai Tėve, atlyginimui už tą pri žadą, aukoti Dievui jų suardytus gyvenimus ir visus jų skausmus, idant Dievo majestotas teiktųsi perkeisti jų ašaras į palaimų gausybę ant jų sunų, kurios atvestų po Jųs kojomis naują Prancuziją.

Šventasai Tėve, tos ką daugiausia kentėjo už Prancuziją ir laiko savo rankose jos ateitį, yra laimingomis ir didžiuojas esant vadinamomis ištikimiausiomis Jusų Šventenybei dukterimis''.

Tokie garsųs vardai, kaip princesa De Clermont Tonner, grafaitė Castelneau, generolo Castelneau duktė; kunigaikštienė Rohan; princesa Murat; grafienė Lavisse, generolo Lavisse pati ir daugybė tukstan čių kitų vardų, garsių Prancuzų istorijoje, prikergta prie to rašto arba adreso, kartu suptyniasdešimts šešių respublikos antvyskupių bei vyskupų vardais.

''Žv.''

LIET. VYČIŲ PITTSBURGHO, APSKRIČIO MARŠRUTAS SU PRAKALBOMIS IR KONCERTU.

Spalio 27 dien., N. S. Pittsburgh, Pa.
Lapkričio 3 d., S. S. Pittsburgh, Pa.
Maršruto Komisija:
K. Sabonis,
E. Lukašiavičiutė,
J. Petraitis.

Taigi su virš minėtomis prakalbomis ir koncertu keliausime po visas Pittsburgho lietuvių kolonijas.

Bell System

ATSIŠAUKIMAS Į VISUS TELEFONO PRENUMERATORIUS

Iš priežasties Kares susimažino operatorku dabargi saųčiančioji Influenza ta skaičių padidino. Užtadgi

Malonekite Taupykite Kiek Galima Vartojima

TELEFONO

Apleidžiant Nereikalingus Šaukimus

CHICAGO TELEPHONE COMPANY

Lazdynų Pelėda.

PRIE LAIMĖS.

Vėlybas ruduo. Apšalo laukai, nebeliko galvijui ko ėsti, ir nutarė gaspadorius juos sutvarkyti, kaip reikia žiemai buti, o Jonį atleisti.

Surišo Jonis penkius rublius savo algos į mazgelį, da viršui kitu skurleliu apsukęs, užkišo už ančio, ant kupros užsidėjo terbą su paviržiu, atsisveikino su gaspadoriais ir davė kojoms valią.

Dyžia Jonukas, taškydamas purvynu. Kas jam! nei smarkaus vėjo nebijo, nei šalčio nejaučia; kojos pačios kilnojasi!

Kiek pažingėjus, sumažėjo Jonuko smarkumas: sustojo, nubraukė su rankove apsiprakaitavusią kaktą ir atsisuko atgal:, et, nei iš šen nei iš ten, liudna mintis indurė į širdį; Jonuko akyse sužibėjo ašaros.

— Kas ten manęs laukia?

Ir štai prisiminė Joniui atskiri atsitikimai iš kudikystės laikų, ir ėmė pats savęs klausti.

— Kodel mama visada, man paskirdama kokį kąsnį, slėpėsi nuo tetušio?

— Še, Joneli — sakydavo, kišdama vaikui į kišenę surio kąsnį, išeinant į bandą.—Peralksi, žiurėk tiktai, kad tėvas nematytų!—Paglostys per galvą, atsidusės: Oi, Joneli koks tavo švarkelis apiplyšęs...

Arba, pradėjus sušalusiam, niekada nelieps nei bulvių iškusti, nei virbų nešti.—Lipk, Joneli, ant pečiaus! Gulk!—O atgulus, žiurėk, beužkelianti ko nors torielkėlėje. Citciiit... tetušis...—Jonis, budavo, ir žadą užtrauks ir kvapą sulaikys; kioksos ant pečiaus, lygu zuikis prie ežios, o matušė pasiims pas pečių bulves skusti ir užtrauks kokią giesmę pusbalsiu...

Kodel kitų vaikų neslėpė mama nuo tetušio? Kodel tetušis kitus liuob paglostys, dar Pranuką ant kelio pasisodinęs dragnos? Jam vienam tik niekada gero žodelio nebuvo. Kad tars: džar, džarrr!... pabaltakiuos, lygu su smetona; kiek ko nenutiks, bakst į kuprą, net kepenos suskambės.

Tai viską minint išsišiepė Jonuko veidas, lyg butų ką rugštų perkandęs, ir keletas ašarų pabiro jam per veidą.

Vieną sykį nutvėrė jį tetušis darže, ropes beraunant. Vos inkybo Jonis į lapus, traukti laukan, tik džingt jam tėvas su brizgilais, ir da, ir da, net svetimos bobos ravėjos subruzdo barties, o tėvui pasitraukus, savo tarpe kalbėjo.

— Doras žmogus ir parvestinio taip negalabytų, kaip štas beprotis savo vaiką!

Kita pečius sutraukė, busią nežinanti! Parvestinis butų žinioj esąs, o Jonis... į penktą mėnesį gimė, ot kas!

— Oje, ar gali buti?

— Rask nemelagį, jeigu aš meluoju!

Jonukui dėjosi į širdį, kokia tai kaltė užgimti į penktą mėnesį, kad taip reikėtų kentėti už tai per visą amželį?

Ką aš galėjau tada žinoti, kvailas budamas? Kad taip šiame prote, niekada nebučiau gimęs... Kas ne kaitėtų man dabar, kad bučiau pas Dievulį tebesąs, kaip pasakojo senis Mažeikis? Dušelė mano butų sau bežydinti rojaus kvėpiančių žiedelių sodne, ir nereikėtų šiokią dieną to juodo purvyno bristi, nei smugių kentėti nei vargelio vargti...

Pažvelgė į purvinas kojas ir susipurtino šiurpas perėjo per kailį, ot, toks šiukštus vėjas paputė, pasijuto labai nuvargęs ir tas paviržis pečius nutraukė,—reikia pailsėti! Apsidairė, nepertol pamatė akmenį, priėjo nusiėmė terbą ir atsisėdo, akis vaiko ieškojo kaži ko toli-toli, tenai atgal!..

— Kur tatai paliko Simanų butas, nebesimato! — galvojo sau.—O juk neblogi buvo gaspadoriai tik du sykiu sukupravojo, radę užmigusį prie gyvulių. Na, piemeniui tas pyragas ne naujiena bet valgyt davė visada. Ko, ko gaila, tai vakarai!..

Susirinks, liuoba, visi į seklyčią darbuoties, o senis Mažeikis, bepypkuodamas pas pečių pasakos dyvų dyvus: apie vainas, apie senus laikus. Bet Joniui labjaus tiko, kada senis įsipasakos apie Laimės viešpatiją, kuri buk esanti už devynių kalnų, už devynių upių, už devynių jurių.

Jeigu tenai užklystąs kas iš musų ašarų ir vargų žemelės, tai anie žmonės priimą linksmai, ir mylį ir dovanų duodą ir gudrybių visokių išmokiną, o jei kas norįs, tai leidžią saviškius aplankyti, bet išleidžią, vienu žodžiu, blizgantį, šnabždantį šilkuose; jeigu tai vaikinas, tai raitą, o jei mergina—vežimė. Tie žmonės mylį labiau vargšus, našlaičius kuriems netenka šiame svietevietos. Štai, kaip tam Klimiui, kurio tetušis nekentė ir išvežė girion.

Beklaidžiodamas atrado Klimis tarp eglių tankmėje takelį ir ėmė eiti. Ėjo, ėjo ir nuėjo... O už kelerių metų kad pas tėvą apsilankė, tai niekas nebepažino.

— Kad taip tokį takelį man atradus!—dumojo vaikas ir dairyties ėmė.

Kur tau! prieš jį blizga vienas-vienintėlis, kaip akis mato, purvinas kelias. Paskui, tenai toli giria, už girios ganyklos ir gimtinis butas... Širvis!—kniaštelėjo jam staiga Širvis, ką jis veikia? ką veiks; stovi prie ėdžių ir kramto, kratinį mankštydamas. Šelmis, ar pažįs mane? ar sužvengs?

Suplasnojo Jonuko širdis, štai ir laukiamas nedėldienis atėjo. Su dideliu nekantrumu laukė žmonės pamokslo pabaigos ir — užsakų. Pamokslas pasibaigė. Apgarsinta tiktai vienas užsakas—Mato Pontelio su Kėrta — ir nieko daugiau... Tiktai tiek!.. Visi bažnyčioje esantieji pasijuto tartum iš debesų butu nukritę.

Taip tatai paprastu budu buvo apgarsinta užsakai... Neilgai laukus paėmėva šliubą. Vestuvės buvo puikios. Nieko netruko, nei valgių nei gėrimų. Viskas buvo atliekama iškilmingai ir geroje tvarkoje... Kėrta, kaipo žmona, buvo labai gera ir man matėsi, kad visi man pavydėjo. Aš pats save jaučiau laimingiausiu žmogumi visame pasaulyje... Galop pasibaigė vestuvių iškilmės... Kėrta buvo mano, o aš josios; aš ją mylėjau visa širdimi, o jinai mane...

Dabar mudu pradėjova bendrai rupinties ukio reikalais. Aš pasiėmiau sau šeimininko priedermes, o Kėrta—šeimininkės. Kėrta buvo mitri, atydi visame ir prie viško. Malonu buvo žiurėti, kokią tvarką namuose įveidė Kėrta. O, kaip tai linksma, kaip gera, kai tave nuvargusį, pailsusį pasitinka meili, tave nuoširdžiai mylinti žmogysta! Meiliai šypsodama Kėrta pasitikdavo mane ir lengvute eisena nešdamosi kviesdavo mane skubinties namon į šiltą pavyzdingoje tvarkoje užlaikomą kambarį; jeigu tas budavo žiemą,—jinai skubindavo nuimti nuo manęs sniegu apneštą švarką, priimdavo mano avalinę ledais apšalusią; jeigu vasarą, — savo baltai blizgančia švaria skaryte jinai nušluostydavo mano prakaitu pripiltą ir dulkėmis apneštą veidą, paduodavo ką-nos atsigerti, atvilgyti sukepusias lupas... Kokie laimingi buvo tada tie laikai!. Jeigu kartais aš budavau nuliudęs, ar kas nors man nepasisekdavo, Kėrta visados skubindavosi mane paguosti, suraminti, stengdavosi atitraukti mane nuo rupesnių. Na, ir, žinoma, apie viską tada žmogus užmiršdavai, išgirdęs meilius, pilnus paguodos ir suraminimo Kėrtos žodelius. Viskas išnykdavo, kaip dumai šiltam pavasario vėjui paputus!.. Praslinko dar kiek laiko. Kėrta turėjo viltį neužilgo palikti motina; ilgai jinai nieko nesakė man apie tai, kas dar dvigubai padidino mano laimę.

Taip praslinko pusantrų metų. Laimingi laikai dar vis tebesitęsė—užgimė sveikutė ir meilutė dukterytė, ir dapildė musų laimę, kurios jokiais žodžiais išreikšti negalima. Kėrta greitai pasitaisė po ligos; jinai pati norėjo žindyti savo kudikį, kitomis jinai nepasitikėjo. Gražu buvo žiurėti į mano Kėrtą, kaip jinai švariai pasirėdžiusi, pasilenkusi ant lopšio meiliai čiučiavo — liuliavo sveikutę, švariai apvilktą dukrytę!.. Tada aš primindavau sau šventąją, — štai kaip tenai! — ir šeimininkas atkreipė savo akis į pakabintą ant sienos paveikslą — Kristaus Motinos su Kudikiu Jezumi—garsaus artisto Rafaėlio nupieštą, ir nutilo įsigilinęs į dumas-mintis.

* * *

Staiga sustojo Jonis miške tarp tankumynų—išvydo siaurą takelį. Žemai nusileidusi saulužė švietė iš skersos, ir Jonis miško gilmėje išvydo šitą takelį besiplečiant. Priklaupęs ėmė žvitriai žiurėti: toli matesi lanka žaliuojanti, lygu pavasariop, joje augo pašaliais gluosniai ir laibi meldai aukso ankštimis, kitos turėjo sidabrinius purėtus kuodus nepaprastai švitruojančius saulės raudonnose spinduliuose. Jonuko širdis tvaksėjo smarkiau. —Radau, radau!—kartojo vaikas.—Tai čia tas-pats takas,

(Tąsa ant 4 pusl.)

RUSIJOS NELAISVIAI AUSTRIJOJ.

Nesenai pabėgęs iš Austrijos nelaisvės tulas rusų kariuomenės gydytojas, viename laikraštyj štai kaip aprašo gyvenimą rusų nelaisvių Austrijoj.

"...Paimtuosius nelaisvėn rusus kareivius austrai varo italų frontan dirbti sunkiausius darbus. Nelaimingi tie rusų nelaisviai! Pusnuogiai jie tenai turi prirengti austrams pozicijas; kasa didžiausias pusnis sniego ir gamina apkasus; daužo granitą ir kasa per kalnus tunelius: traukia ant kalnų austrų armotas; apdrutina pirmasias austrų pozicijas laike italų artilierijos veikimo. Kartais nelaisviai su lopetomis ir pikėmis turi stoti atakan su italais.

"Prie mirusio jau Austrijos ciesoriaus Praneiško-Juozapo vienas toksai rusų nelaisvių pulkas buvo apdovanotas už pasižymėjimą atake su italais.

"Ne visi nelaisviai perkenčia tokį sunkų gyvenimą. Daugelis savu noru krinta nuo kalnų į bedugninius kalnuose plyšius, kad greičiau rasti mirtį.

"Šaltis, alkis, žiaurųs austrų apsiėjimai su nelaisviais, neperkenčiamos bausmės, nuolatinis, be poilsio, darbas — tai pirmutiniai įrankiai, nuo kurių nelaisviai tukstančiais krinta.

"Kuomet austrai pamato, kad nelaisviai jau nepajėgia dirbti, nusilpę ir ligoti, pasikę vien tik skura ir kaulai, tokius pamaino sveikais. Gi tuos, amžinai jau ligotus, siunčia į liogerius, katrie yra padirbti tarpe neišbrendamų pelkių.

"Čia pulkai tokių nelaisvių sugrusti barakuose po 200 kožname. Jie tenai guli ant plikų narų, po tris ant kožno naro.

"Oras barakuose nepakenčiamas. Sergantieji ir šiaip jau nusilpnėję, katrie negali pasikelti, viską atlieka ant vietos. Jokio išėjimo nėra. Sergančiųjų nei gydytojai, nei slaugotojos neprižiuri. Vaistų taipgi neduoda. Praustiesnelaisviai gauna šalto vandens be muilo. Atsiverusias žaizdas ant kuno nelaisviai patys apsiriša bile popera, nuo ko žaizdos ne tik negija, bet dar padidėja ir iššaukia kitas ligas. Žiemos laike visi nelaisviai vaikšto pamelinavę, nes beveik nuogi. Sergantieji, norėdami gauti valgio, turi šiaip taip nurepļioti virtuvėn ir tenai laukti savo eilės.

"Valgį duoda sekantį. Ryte kaž kokių žolių "arbatos". Cukraus kožnam nelaisviui duoda ketvirtą dalį svaro, kurio turi užtekti visam mėnesiui.

"Pietums 170 gramų (mažiau neg pusė svaro) kukuruzinės, su žymiu priemaištų kaštanų ir bulvių, duonos, pusė litro zupės, rugštų agurkų ir silkę. Apart to, sulig "įstatymo", be ne visi delto gauna, pusę svaro mėsos savaitei laiko.

"Vakarienei duoda pusė litro taip vadinamos "žem" zupės. Tą zupę austrai verda iš kaulų. Kaip kada kaulų pristigę, tokią zupę verda iš vandenio, kuriame nelaisviai išplauna savo bliudelius.

"Kaikurie nelaisviai gavę zupės bliudelį, kad daugiau butų, dapila vandenio iš po krano.

"Nelaisviai patvoriuose rauna žolę ir deda zupėn. Tankiai net susibara ir susipeša už statinę, kurioje randa sumestas burokų ar bulvių lupynas. Skaniai valgo susirinkę purvinas silkių galvas.

"Katras tiktai gali, vaikšto ir vaginėja viską, kas tik galima valgyti. Austrų valdžia dažnai neatsiųsdavo ir tos mažos maisto kiekybės, kiek turėdavo duoti nelaisviams.

"Ką turėdavo nelaisviai nukęsti nuo austrų nadziratelių (užveizdų), negalima nei apsakyti. Už mažiausius prasižengimus nelaisvius skaudžiai plakė arba įmesdavo kalėjiman ant penkių dienų, dargi surakinę pančiais rankas.

"Išeiti iš barakų aštriai užginta. Bet dauguma nelaisvių, nepaisydami įsakymo ir neatsižvelgdami į tai, kad bus sunkiai baudžiami arba ir nušauti, bando išeiti, kad pabėgti iš tos katorginės vietos.

"Kuomet mes bandėme skųsties valdžiai, mus visus baudė. Balandžio 12 d. šių metų, austrų generolas peržiurėdamas liogerius ir, vietoj pasigailėjimo, pasakė: "Tegul šitos kiaulės padvesia".

"Ir miršta. Ant kožno naro po vieną arba du. Iš vakaro sugula visi, o ant rytojaus tik pusė atsikelia. Buna ir tokių atsitikimų, kad nelaisvis beeidamas krinta ant vietos ir... negyvas.

"Kožną rytą ilga eilė karstų slenka kapų link.

"Miršta ne nuo užkrečiamųjų ligų, bet iš nusikankinimo.

"Su rugpjučio mėnesiu 1916 m. liogeryj buvo 4,500 rusų nelaisvių, iš kurių iki balandžio 15 d., 1918 m. mirė 1,386."

Toks tai yra gyvenimas rusų nelaisvių Austrijoj. Nereikia manyti, kad tai tik vieni rusai ten vargsta. Daug yra ir musų brolių, katrie tarnaudami rusų kariuomenėje pateko austrų nelaisvėn.

GERBIAMIEMS PP. VARGONINKAMS.

Pagaminome specijaliai dėl Jųs Kalėdinius plotkelių kopertes su labai gražiu paveikslu ir parašu. Pareikalaukite, o tuojau išsiųsime tų kopertų kiek tik panorėsi.

DRAUGAS PUBL. CO.
1800 W. 46th St.,
Chicago, Ill.

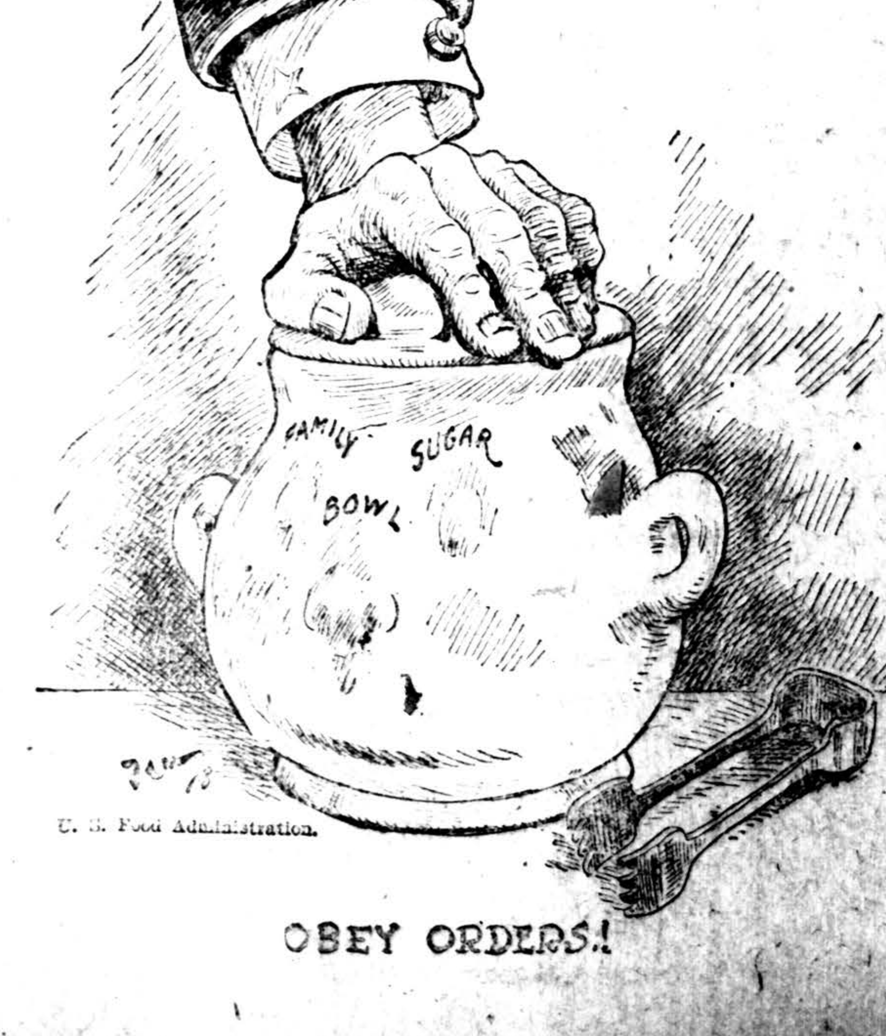

OBEY ORDERS!

PRIE LAIMĖS.

(Tąsa nuo 3 pusl.).

kur pasakojo Mažeikis! Taip ir aukso ankštis, sidabrinės kokės—viskas, ir veja, lygu pavasariop... Porą žingsnių žengė į tankumą.

— Ne! Pirma Širvį pamatysiu, paskui, visiėms sumigus, spruksiu!—Da pažiurėjo į tankmę ir, spėriai susisukęs, ėmė eiti stačiu keliu.

Kieman inėjęs, keistą išvydo reginį: prie tvoros stovėjo Širvis pririštas, bet koks! Šonai nudildyti, uodega ir karčiai nukripti, krauklai suskaitomi — taip išsikišę, trepčiojo tai viena koja, tai antra, visas drebėdamas. Buvo kaž-kas taip gailestinga jo visoj išvaizdoj, kad Jonis sustojo, lyg į žemę inkastas.—Širvi, Širveli! pratarė, nedrįzdamas prisiartinti.

Arklys sudrebėjo, pakėlė galvą ir tyliai sužvengė. Jonukas prišoko, apkabino arklio kaklą ir ėmė verkti.

— Joni!—šaukė, persisverdamas per tvorą Petriukas.

— Ko tu čia? Einame naujo arklio pažiurėti.

— Ką jus jam padarėtė?—paklausė Jonukas broliuko.—Kodėl šiokiam šaltam patvoryj laikote?

— Pardavė tata žydams; įsisirgo. Mat, tetušis važiavo balkių vežti; sunkųs vežimai, da perdaug pridėjo ir patruko Širvis... žydas vos aštuonius rublius beduoda; da koi vilks kojas, žinoma, pavažiuos su kromelių po sodas; paskui nuims kailį ir tiek! Eikim naujo arklio pažiurėti!—spyrė Petriukas.

— Eik šalin!—atsakė Jonis, glostydamas seno draugo kaklą ir beglostydamas galvojo kažiką. Motyna bepertraukė jo galvojimus.

— Nieko nebeišgalvosi, Joneli. Pinigai jau pas tėvą. Ir aš negaliu žiurėti. Ot, rodos arklys ne tėvas, ne motyna: o vis... eikim, vaikuti, geriau šalin. Ko čia širdį begildįsim.

Apkabino vaiko galvą; jis rankas motynos bučiavo.

— Na, ką, atleido?

— Atleido,—atsakė Jonukas. Štai paviržys, o čia—pinigai,—traukdamas iš užančio mazgelį gyrėsi Jonis.—Žiurėk, matule, visa rieškutė. Kad taip visų nedavus tetušiui... Aaa?

— Eik, eik! ir antra tiek sutilps. Ar galima kiaurą maišą pripilti? Tesiryšta! Rasit, neės širdies. Atiduok visus!

Nutilo moteriškė, nes nuo kluono pamatė vyrą ateinant.

— Ot, aš ir mislijų, kas padės duoną suėsti. O štai ir besąs pagelbininkas!..

Jonis nukaito, pažvelgė į tėvą, priėjęs į ranką pabučiavo ir atsakė.—Nesirupink, tėveli ir nesidžiaug—neilgai padėsiu jusų duoną ėsti; sviete yra duonos, by tik sveikatos tektų!

— Matai, koks gudrus! Na, na, Dieve padėk—O paviržį gavai?

Jonis padavė terbą.

Senis rankose pasvarstė, susiraukė su paniekinimu.—Žinoma, kad ne prariektas, tai ir kepalas. Pelų nesigailėjo pridėti. Žinoma, paviržių pyragai!..

Nuėjo vienok klėtin nešinas terba.

Jonis iš karto pasijuto čionai nereikalingas ir atjautė tai giliau, kaip kitąsyk tėvo smugius ir šiurkščius žodžius. Prie vakarienės, nors pats tėvas liepė sėsti prie stalo, valgis nėjo prie širdies; ot, bus benurijąs sriubsnį—žiurėk, tartum kas gerklę užgniaužė ir neleidžia pakalniui. Vos sulaukė valandos, kol eis visi gulti.

Užsirito į savo vietą, ant pečiaus—miegas taip-pat pabėgo, gailestis širdį vaiko spaudė.

Dabar sulyginus kitas šeimininkas sviete su savo motyna, numano daug, daug...

— Nabagė visada tik žiurį tetušiui į akis... Kitur merga samdyta geresnėj vietoj.. Už ką? Vis už tai, kad aš pasiskubinau užgimti!.. O kad taip... paėmus Širvį, mamą, eitume trijuose tenai į "Laimės viešpatiją!.." nebutų pikčiau... tas kelias tai tas-pats, apie kurį pasakojo Mažeikis ir ant meldų aukso žirginiai, ant kitų sidabro kekės svyruoja... Eisim ir gana! aš juos nuvėsiu.

Verksmas mažyčio broliuko, kuris gimė Joniui nesant, pertraukė tas mintis. Girdėjo iopšio karties girgždėjimą, motyna lingavo mažiuką.

— Kas jį augintų, kas linguotų? našlaičiams kaip sunku be motynos, nuo Mažeikio betariant.—Ne, eisiu vienas, už keleto metų sugrįšiu ponu, bagotu, tada...

Nutilo vaikas, kartis nebegirgždėjo, vėl nakties tamsoje girdėjosi knarkimas.

Jonis tykiai ėmė slinkti nuo pečiaus, paskui iki durų.

Širdis plakėsi vaikui, kažikokia baimė apėmė jį taip, kaip ir pasakoj... visada baimė ima, bet kas save pergali, tas laimėja... Taip pasakojo Mažeikis.

Jonis stengėsi nepasiduoti baimei, vikriai atrišo nuo tvoros Širvį, kalbėdamas: eikim, nabagai! čia mudum vietos nėra, aš perankstį gimęs, tu pasenęs. "Tenai" išsiteksim, ten vargdienių poilsis, visi vargai užsimirš! Eikim! ka darysi, kojos linksta tau, nabagai — netoli vejelė žalia, tenai atgausi širdį!

* * *

Tyku... apšarmoti medžiai lygū užsimąstę stovį, įsižiurėjo į giedrą, šaltą, mėlyną dangų... Mėnuo apšviečia keleivių taką. Joniui dantįs barška, drebulys ima. Ot, žinoma, ne vasara: šaltas oras.—Nebijok, Širveli, nieko bijoti, gana kad einant tenai, visokios šmėklos baido ir mairėjasi; bet nereikia žiurėti! ot, peržegnosiu ir spruks sau, iškur išlindusios, o mes keliausim...

Štai, štai, žiurėk, Širveli, tikno, kiukt per grovį, ne giliuno... no kiukt!..

Arklys, paklusnus vaikui ikišiol, stovėjo lygu inkastas, prie grovio krašto...

—No, Širveli! no, no kiukt!..

Patraukė Jonis vieną ir kitą sykį; galų gale Širvis pasistiepė ir peršoko į antrą pusę griovio, sudejavęs, lygu žmogus.

— Vargšas!—tarė Jonas—No, neilgai... tenai turi tokių vaistų, kur gydo iš sykio visas ligas. Matysi da, koks tu

Einant toliau Jonui kas kart smarkiau plakėsi širdis. Senas Širvis labiau žemyn leido savo galvą, vienok ėjo.

— Nebetoli! ot, Širveli, matai, ot, meldai tenai, eisim tuo keliu, kol neatrasim. Rasit, sutiksim kokį gerą senelį—pasakys, kur eiti... žiurėk, kaip čia minkšta: kojelės tau nebegels.. lygu patalai. Ot, matai, kaip Dievulis neapleidžia vargdie... Nepabaigė Jonis sakinio, lingtelėjo staiga žalia vejelė ir atsivėrė maukna...

— Nebijok! nebijok. Ši... neb...

Supliauškėjo raisto juodas Purvas sėmėsi jam į burną su—ha, ha, ha! tai muns rodosi, rod...

Purvas sėmėsi jam į burną —jis šypsojo da pilnas vilties..

Tyku... siubuoja meldai, nei Jonio, nei Širvio nebėra, nebesimato—nuėjo į "Laimės viešpatiją"!..

BAŽNYTINIAI VARPAI
ATMINČIAI VARPAI
VARPAI
McShanne Bell Foundry Co.
Baltimore, Md., U. S. A.

Vincas Stancikas yra "Draugo" agentas Town of Lake. "Draugo Administracija jį įgaliojo šią savaitę West Side ir Brighton Parke aplankyti visus "Draugo" skaitytojus prenumeratos reikalais. Kiekvienas lietuvis gali jam užsimokėti už dienraštį "Draugą".

"DRAUGO" ADM.

PARDUOK SAVO "JUNK" (ŠLAMŠTUS) UŽ RAUDONOJO KRYŽIAUS KUPONUS.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ RYMO KATALIKŲ AMERIKOJE
1886
LITHUANIAN R-C ALLIANCE of AMERICA
TURTAS VIRŠ $125,000.00

Apsidraudusiems nariams išmoka:

PAŠALPOS: $3.50, $7.00, $10.50 ir $14.00 savaitėje.

POMIRTINĖS: $150.00, $250.00, $500.00, $750.00 ir $1000.00.

Priimama sveiki vyrai ir moterys iki 50 metų amžiaus.

Mėnesinės duoklės sulyg metų laike įsirašymo. Šiandien tu esi jauniausias, negu kada nors busi; todel rašykis dabar — atsieis mažiaus mokėti, negu palaukus. Nelauk, kol pasensi ar apsirgsi.

Konstituciją, mokesnių knygelę, savaitinį laikraštį "Garsą" ir kitas poperas nariai gauna dykai.

S. L. R. K. A. kuopos randasi visose didesnėse Amerikos lietuvių kolionijose.

Susižinok pas vietinės kuopos raštininka ir įsirašyk dabar. Jei tavo apielinkėje S. L. R. K. A. kuopos dar nėra, pasistengk, kad ten ją sutvėrus. Rašyk, klausdamas informacijų, pas Centro Raštininką adresu:

P. MULEVIČIUS
458 GRAND ST., Sta. W, BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIAI
kurie įdomaujate uke, skaitykite ir platinkite vienintėlį ukės laikraštį "AMERIKOS UKININKĄ".
Kreipkitės sekančiu adresu:
AMERIKOS UKININKAS
P. O. Box 96,
HART, MICHIGAN.

Phone Boulevard 9172
LIETUVIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
DR. M. T. STIKOL
Valandos: 6 iki 8 vakarais. Nedėlioms 9 iki 12 ryto.
1741 W. 47-th STREET,
CHICAGO, ILL.

PIRKITE KARĖS TAUPYMO ŽEKLELIUS (W.S.S.).

Tinkamiausis lietuviams laikraštis yra
"DARBININKAS"

"DARBININKAS" eina utarninkais, ketvergais ir subatomis.

"DARBININKAS" paduoda daug žinių iš darbo lauko, apie unijas, apie darbininkų judėjimą.

"DARBININKAS" paduoda daug straipsnių, naudingų darbininkams pasiskaitymų, rašytų pačių darbininkų.

"DARBININKAS" paduoda svarbiausius nuotikius visame pasaulyje, indomiausias žinias ir žingeidžiausius atsitikimus.

"DARBININKAS" visuomet turi smagių, gražių eilių, dailių vaizdelių ir apysakaičių.

"DARBININKAS" visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama.

"DARBININKAS" nuolatai išleidinėja knygelių, kurios dailumu, gražumu, turiningumu pigumu viršija visas išleistuves.

Skaitykite ir platykite "Darbininką" ir jo leidinius.

Prenumeratos kaina: tris kartus savaitėje metams $3.00; pusmečiui $1.50; vieną kartą savaitėje, užsisakant tik subatinius 8 pusl. numerius, metams $1.50, pusmečiui 75c.

Adresas:

"DARBININKAS"
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ CHICAGOJE

PEARL QUEEN KONCERTINA

NEMOKĖK PINIGUS BEREIKALO

Musų krautuvė—viena iš didžiausių Chicagoje

Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip negausi. Mašinėlių laiškams drukuoti ir ofiso darbams yra naujausios mados. Užlaikom visokius laikrodžius, žiedus, šliubinius ir deimantinius; gramafonus lietuviškais rekordais ir koncertinų geriausių, armonikų rusiškų ir prusiškų išdirbysčių. Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklus draugystėms, taisome laikrodžius ir muzikališkus instrumentus atsakančiai. Kurie prisiųs trijų centų krasaženklį gaus katalioga veltui.

Steponas P. Kazlawski
4632 So. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas: DROVER 7309

Lietuviai Amerikoje.

DETROIT, MICH.

Atsišaukimas į Detroito lietuvius.

Lietuvi kelkis iš kieto miego del pagerinimo savo buvio, savo vargingo gyvenimo ir atstatymo su griautos Lietuvos! Buk prietelius pats sau, naudingas artimui ir pavyzdingas žmonijai! Paduok pagelbos ranką tėvynėje vargstantiems ir prisidėk prie atbudavojimo brangios tėvynės Lietuvos. Kiekvienas iš musų žino, kad po šios baisios karės lietuviui bus lemta pradėti sukti lizdą savo gimtiniame krašte Lietuvoje ir, vos tik pradėjus gyventi, pasirodys reikalingumas įvairių reikmenų, įrankių prie užmanytojo darbo, gi reikalingus reikmenis visi turėsime įsigyti tam tikrose įstaigose, brangiai už anuos užmokėdami. O jeigu mes, lietuviai, snausime ir nesirupinsime įsisteigti patys įvairių dirbtuvių ir jų neturėsime, tai, suprantama, kad panašias pasistengs įsteigti svetimtaučiai, kaip tai: žydai, vokiečiai, lenkai, rusai ir kiti už mus gudresni. Mes savo sunkiai uždirbtus centus turėsim sumokėti be jokios sau naudos ir likti svetimtaučių kapitalo auka.

Taigi mes, lietuviai, turime rupinties, kad kol laikas įstaigą su užtikrinančiu kapitalu, suorganizuotume patys, kad vėliau svetimtaučių malonės maldauti nereiktų.

Lietuviai amerikiečiai, tie ri jau suorganizavę Lietuvos Atstatymo Bendrovę, kurios tikslas yra atbudavoti Lietuvą iš griuvėsių. Žodžiu sakant, L. A. B., tai yra ir bus tas šaltinis, iš kurio kiekviename reikale pagelbės kaip Amerikoje gyvenantiems, taip ir Lietuvoje.

Taigi pageidaujama, kad kiekvienas lietuvis bei lietuvė; kiekviena draugija ar kuopa nepasiliktų neprisidėjus prie L. A. B. Pirkimas šėrų — tai nėra joks rizikas, nes įdėti pinigai taip yra saugus, kaip ir valstijinėse bankose. Kurie turi nusipirkę šėrus, tie džiaugiasi, nes bankose gauna tik 3%, o L. A. B. pereitais metais išmokėjo savo šėrininkams 4% dividendo, gi ateityje tikimės daugiau. Pirkdami L. A. B. šėrus galite mokėti Liberty bondsais, nes priimami už pilną jų vertę. Taipgi galima pirkti ir ant išmokėjimo įmokant 10%, paskui kiekvieną mėnesį (per 9-nius mėnesius) po 10%.

Taigi lai nelieka nei vienas Detroito lietuvis bei lietuvė nepirkęs L. A. B. šėrų.

Buk tėvynainis, padėk atbudavoti savo tėvų kraštą ir turėk iš to sau pelną.

Norėdami gauti platesnes informacijas arba pirkti šėrus, kreipkitės pas L. A. B. įgaliotinį

K. Abyshell'ą,
204 Cardoni Ave.,
Detroit, Mich.

ST. BONAVENTURE, N. Y.

Po vasarinio pasilsio sugrįžę moksleiviai mokyklon vėl griebėsi už darbo.

Rugs. 28 d. L R K M S A. VII kuopa turėjo pirmą savo mėnesinį susirinkimą, kurį atidarė su malda pirm. J. Miliauskas. Visupirma išrinkta nauja valdyba. Į valdybą pateko šie asmenys: J. Kundreckas — pirm., Aleš. Klinauskas — vice pirm.; J. Miliauskas — iždin.; J. Šaulinskas — raštin.; ir A. Misiukevičia — knygius. Taip-gi buvo manoma išrinkti ir mokytoją lietuviškom kliasom, bet, iš priežasties trumpo laiko, pasiliko ant toliaus.

Spalio 3 d., 1918 m., vėliai buvo sušauktas specijaliai susirinkimas, į kurį susirinko visi lietuviai. Išrinko mokytojus: J. Čižauską mokinti lietuviškos gramatikos ir J. Miliauską lietuvių istorijos. Nutarta turėti dvi lietuviški klesi savaitėje.

Reikia pažymėti, kad čia jauni vaikinai, užbaigę High School ir fiziškai sveiki, yra priimami į Amerikos kariuomenę, kurioj valdžia viską apmoka ir dar gauna $30, į mėnesį. Dabar praktikuoja jų čia apie 250, kurie, tikimasi, bus oficieriais.

Kas norėtų įstoti į tą mokyklą, gali įstoti bile kada, jeigu tiktai išlaikys kvotimus.

Ispaniška influenza pakirto ir vieną iš musų tarpo, buteat a. a. J. Baltruševičių, kuris buvo įstojęs militarėn tarybon ir jam ta tarnyba labai buvo patikus. Bet epidemijos liko palaužtas.

Jo kuną tėvai parsivežė namo ir spalio 16 d. palaidojo.

A. a. Juozas buvo geras lietuvis, nesigėdijo lietuvių kalbos ir buvo visų mylimas.

Nuliudę draugai ištaria: "Ilsėkis Juozai ramybėje!"

Raštininkas.

CENTRO ATSAKYMAS LAB. SĄJ. 9-tai KUOPAI, MELROSE PARK, ILL.

L. S. 9-ta kuopa iš Melrose Park, Ill. nesenai per dienraštį "Draugą" nusiskundė ant Labd. Sąj. Centro komisijos, katra darbavosi pikniko dienoje Bergmans Grove, (darže), kad pinigus už vargonų serijas $29.25 pikniko komisijai indavė, o atskaitoje "Draugo" 220 numeryje tie $29.25 netilpo. Toje atskaitoje netilpo ir 8-tos kuopos už serijas $12.23. Gaila, kad taip atsitiko, bet lai 9-ta kp. nemano, kad pikniko komitetas butų pasisavinęs tuos pinigus. Reikia atminti, kad klaidą padaro ne vienas veikėjas, o ypatingai daug veikiantis vientik atliekamu laiku nuo užsiėmimo pragyvenimo reikalais. Taigi aš tikiu, kad ir ši komiteto klaida įvyko vientik stokuojant laiko sutvarkymui teisingos atskaitos. Žinoma, geriaus yra pavėluot su atskaita, bet teisingai ją sutvarkyti. Aš prie pikniko komisijos nepriguliėjau, bet mačiau, kad tą dieną komisija turėjo begalės darbo, kas galėjo sutrukdyti gerą sutvarkymą jų užrašuose. Aš tik nuo pikniko komisijos gavęs atskaitą pasiunčiau "Draugan", bet tai turėjo atlikti pati pikniko komisija.

Tilpus "Drauge" 9-tos kp. nusiskundimui, su tuo nusiskundimu kreipiausi prie pikniko komisijos. Komisija buvo labai dėkinga. Peržiurėję pikniko dienos užrašus, viską suradome. Todel atskaita dar sykį skelbiame.

Ineigos nuo pikniko rugp. 18 d., 1918 m.

Už tikietus	$118.20
Prie mažo rato	5.90
Prie didžiojo rato	42.00
Už paveikslus	12.00
Prie "Niger babies"	12.35
Prie zabovų	17.26
Už šinką	5.60
Prie kendžių	34.10
Prie baro	64.85
Prie kendžių	84.45
Prie arkliukų	60.60
Prie Ice Creamo	63.20
Kuknioje	88.25
Renda už daržą	11.75
4-os kp. surinktos aukos	18.75
Inėjo rugs. 25 d. nuo 6-tos kuopos	5.76
Inėjo rugs. 25 d. nuo 8-os kuopos	8.51
Prie antro baro inėjo	132.35
Viso	$785.88

Ineigos už serijas:

1-os kuopos	$34.12
2-os kuopos	3.25
3-ios kuopos	28.77
4-os kuopos	35.17
5-os kuopos	16.00
6-os kuopos	35.68
7-os kuopos	33.99
8-tos kuopos	12.23
9-os kuopos	29.25
Viso	$229.06

Išlaidos.

Už daržą ir gėrimus	119.00
Muzikantams	35.00
Išmokėta B. Sekleckiui	7.00
Išmokėta vaikams	1.00
"Darbininkui" už spaudą per J. Šliogerį	2.00
Pikniko komis. išlaidos	2.00
J. Pankauskui	135.00
"Draugui" už spaudą	21.00
"Darbininkui" už spaudą (čia antrą sykį) bus klaida	2.00
Viso	$324.00
Ineigos daržę	$785.88
Ineigos už serijas	229.06
Viso sykių	$1014.94
Viso išlaidų	324.00
Liko pelno našlaičiams	$690.94

Centro raštininkas,
Jul. Šliogeris,
1424 So. 50th Ct.,
Cicero, Ill.

L. R. KAT. DABD. SĄ-GOS CENTRO PROTOKOLAS.

Lab. Sąj. Centro mėnesinis susirinkimas buvo laikytas rugs. 25 d., Apveizdos Dievo parap. svetainėje, Chicago, Ill.

1) Protokolas iš rugp. 28 d., 1918 m., perskaitytas ir vienbalsiai priimtas su pataisymu šių klaidų: 4-me paragrafe skamba: sekančiais metais Centro susirinkimai bus laikomi nedėliomis, vietoje dabar seredoms. Turėjo buti: ir bus Centro susirinkimai paskutiniais nedėldieniais tik 4 sykius kasmet, ty.: gruodžio, kovo, birželio ir spalių mėnesiuose. Antra klaida 6-me paragrafe skamba: kuopų pinigai pasiųsti Centro kasoh $445.00. Turėjo buti: $945.00.

2) Pikniko raportai. Pasirodė, kad bus dar daugiaus išlaidų už spaudą ir tt. Taipgi už serijas dar bus ir ineigų.

3) Komisija foto išlaimėjimo, gavimui svetainės ir paskyrimui dienos — nepribuvo.

4) Kuopų raportai: Kuopos loto tikietus pamaži pardavinėja. Laikas, butų kiekvienam nusipirkt loto laimėjimo tikietą, nes už vieną tik $1.00, kam nors klius puikioje vietoje lotas. Lotą aukojo kun. M. Krušas, Lietuvių Rymo-Kat. Lab. Sąjungai. Lotas randasi ant 36th Pl., netoli Rockwell St. Lotas 31-tas — blokas 5-tas. Po tokiuo adresu kiekvienas gali pamatyti tą lotą. Tai puiki vieta ir jos laimėjimas jau bus neužilgo. Todel verta kiekvienam paskubėti nusipirkti tikietą, nes pirkusis tikietą tuo doleriu sušelps našlaičius ir gali laimėti puikią nuosavybę.

5) Monstavičienės reikalais (su-

(Užbaiga ant 6 pusl.).

"MALKOS".

(Sologubo pasakaitė iš bolševikų "rojaus" Rusijoj).

Mes puotavom. Musų buvo daug. Ir begalo buvo linksma.

Saulutė meiliai šypsojosi per langą. Ant stalo kvepiančių gėlių vazuonai leido aromatinį kvapą. Ant stalo stovėjo taipgi bonkos vyno, gardaus vyno, ir dėžės kvepiančių cigarų. Musų draugai buvo jauni, linksmus ir žaidė it maži vaikai.

Kuomet pabaigėm puotą, katram tai iš musų atėjo galvon mintis nueiti ir pažiurėti, kur ir kaip buvo pagaminti mums tie taip skanus valgiai.

— Parodyk mums savo virtuvę — juokdamas pratarė į šeimininką vienas iš musų draugų.

Šeimininkas truputį susimaišė. Jis ką tai po nose sumurmėjo. Veidas jo pabalo. Bet mes juokdamiesi paėmėm jį, kad mus nuvestų virtuvėn.

— Mes norime padėkoti virėjui už gardžiai sutaisytus pietus.

Šeimininkas truputį prasijuokė ir lig nenoroms prabilo:

— Jeigu jus norite... Bet virtuvėje perdaug karšta.

Mes inėjome virtuvėn. Didelis pečius stovėjo viduryj erdvos virtuvės. Pečius labai kurenosi. Raudona liepsna gražiai laižė pečio kraštus. Ji buvo ilgi linksma.

Prie pečio buvo prikrauta malkų — stori ilgi rąstai. Kožnas rąstas buvo apsuktas audeklu.

Mes paklausėm virėjo delko kurenasi tas pečius, juk mes esame jau po pietų ir nereikia daugiau virti valgių. Virėjas mums atsakė:

— Šito pečio negalima užgesinti nei ant minutės.

Mums bestovint virėjo pagelbininkai paėmė vieną rąstą ir įmetė pečiun. Mes tada pamatėm, kad tai buvo ne medžių rąstas, bet žmogaus lavonas, apsuktas audeklu. Lavoną paėmė vienas už galvos, kitas už kojų ir pasviravę įmetė liepsnon.

Mes nusiminėm. Lig išsigandę stovėjom nieko nekalbėdami ir žiurėjom kaip liepsnos rijo vieną po kitam žmonių lavonus.

Muins bestovint virtuvėn atvilkta daugiau tokių "rąstų". Kožnas ant kaklo turėjo užveržtą virvę. Pamatęs tokį reginį vienas iš musų paklausė virėjo:

— Iš kur jus gaunat tokias malkas?

Virėjas ramiai atsakė:

— Jų daug. Daugiau nekaip reikia. Vaikšto aplinkui. Musų žmonės jas kerta.

Vertė S.

U. S. Food Administration.

Ol' Br'er Rabbit better make hisse'f mighty skeerce en mot go projickin' roun' whar dere's cookin' goin' on, 'cause a rabbit in a pot is er goin' ter look mighty good to mos' ennybody 'fo' long 'comt er folks havin' ter save on meat. 'Sides folks'll kinder have ter save de wheat flour fer comp'ny en eat bread made outen dis yere "substitute" flour. Dat wise ol' owl done say dat to win de war you got ter feed de sojer boys dat's doin' de fightin'. Dat's w'at's takin' de wheat en meat.

UŽBEKITE KELIA VARGUI!

Tas labai galimas dalykas, kad jus kuomet nors kentėsite nuo vidurių ligos, galvos skaudėjimo, nervišku mo, nusilpnėjimo ir tt. ir jums tuomet bus reikalingas Triners American Elixir of Bitter Wine, kuris yra geriausias vaistas nuo vidurių ligos. Gali pasitaikinti kad jusų šeimynoj kas nors kenčia nuo reumatizmo, neuralgijos, išsisukimo, suputimo ir tt., ir jums tuomet Triners Linimentas bus labai reikalingas. Jeigu pagausi šaltį ir pradėsite kosėti, tuomet geriausias vaistas tai Triners Cough Sedative, kuris tuojaus jums palengvins. Gal jusų vaistininkas yra jau išbaigs musų vaistus, o mes negalime dastatyti taip greitai, nes musų Laboratorija užsiėmus su svarbiais valdžios dalykais, tatgi geriausia nusipirkti tuojaus ir visuomet jas laikyti, kad reikalui prijus turėtumet po ranka.

Joseph Triner Company, 1333-1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Apg.)

A. † A.

Rozalija Jurevičienė
(po tevais Vasiliauskaitė)

Pasimirė Spalio 21, 1918, 8:30 valandą vakare, paeina iš miesto Panevežio, Gubernijos Kauno, pragyveno Amerikoje 10 metų, vedus pragyveno 2 metu, 37 metų amžiaus. Paliko didelime nuliudime vyra ir visus gimines. Laidotuvės atsibus Ketverge Spalio 24, 1918, apie 9 valandą ryte, Aušros Vartų Bažnyčioj, gyveno po numerių 2036 West 22 Place. Užkviečiame visus gimines ir pažystamus ant laidotuvių.

Su pagarba
Mikolas Jureviče.

PEARL QUEEN KONCERTINOS

Dabar yra patvirtintos ir vartojamos daugumos lietuvių, kurie grajija koncertiną ir augštai rekomenduojama kaipo geriausia koncertina padaryta. Suvienytose Valstijose Amerikoje. Mes galime jas parupinti augšto arba žemo tono.

Reikalaukite katalogo, kurį išsiunčiame dykai.

Georgi & Vitak Music Co.
1540 W. 47th St., Chicago, Ill.

JOSEPH C. WOLON
Lietuvis Advokatas
29 SO. LA SALLE STREET
Gyvenimo telef. Humboldt 97
Vakarais 2911 W. 22nd Street
Tel. Rockwell 6999.
CHICAGO, ILLINOIS.

Tel. Drover 7042
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėlomis pagal sutartį.
4712 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47-tos Gatvės.

Paskolos!

nuo $30.00 iki $300.00. Legališka kaina 3½% į mėnesį. Vyrui ar moterei dirbant ar šeimininkaujant. Ant rakandų, Pianų, Victrolas, Krautuvės Rakandų, Vežimų, Automobilių, Laisvės Paskolų ir Insurance Policies.

Mes darome Paskolas Stockjardų, Šapos ir Fabriko darbininkams, geležinkelio ir biznio žmonėms, klerkams ir tt. Atsišaukite į musų ofisą, o mes jums išaiškinsime viską detališkai.

Atdara Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis iki 8 val. vakare.
Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis iki 6 val. vakare.

LOCAL LOAN CO.,
THOS. F. KERWIN, Mgr.,
4647 South Halsted Street,
UNDER STATE SUPERVISION
SECOND FLOOR.
Telefonas: DROVER 2116.

BONDSAI

Perku valdiškus Laisvės bondsus ir moku cash pinigais.

BOHUMIL J. WACH,
Real Estate & Insurance,
1948 — 51 gatvė, netoli Robey Town of Lake.

Rumatizmas

Namine Gyduole per tą kuris jį turėjo.

Pavasarije 1893 aš turėjau Muscular ir Inflammatory Rumatizmą. Aš tęip kentėjau tris metus. Aš mėginau visokius vaistus, ėjau pas visokius daktarus, bet man tik palengvino ant valandelės. Ant galo suradau vaistą kuris mane visiškai išgydė ir rumatizmas daugiau nesugrįžo.

Aš noriu kad kiekvienas kuris kenčia su rumatizmu kad panėmėgintų šį vaistą. Nesiųskite nei vieno cento, prisiųskite savo vardą ir adresą, o aš prisiųsiu Jums šį vaistą. Kaip išmėginsi ir bus geras tai tuomet gali prisiųsti viena dolerį, bet tas suprantamai kad jeigu nepagelbės—pinigų nesiųsk. Kamgi kentėti ilgiau jeigu galima ganti palengvinimą Rašyk šiandiena.

Mark H. Jackson No. 366 E. Gurney Bldg. Syracuse, N. Y.

Mr. Jackson paima ant savęs atsakomybės, kad tas teisybė.

VIENATINĖ LIETUVIŠKA APTIEKA
Philadelphijoj Inkorporuota.

Čionais galima gauti kaipo amerikonišką taip ir Europišką gyduolių. Norint gauti katalogą kuriame aprašyta apie visokias gyduoles ir ligas reikia įdėti už 3c. krasos ženklelį.

Reikalė kreipkitės pas savo tautietį o pilnai busite užganėdinti.

JOHN A. PUSCHUS,
1338 S. 2 St., Philadelphia, Pa.

F. B. DRACKULIS
Lietuvis Adovakatas
Attorney at Law
105 W. Monroe, Cor. Clark St.
Room 1207, Tel. Central 220
CHICAGO, ILLINOIS

Gyv.: 3112 So. Halsted Street
Telefonas Yards 2290

DR. SIGMUND MANN
Daktaras ir Chirurgas
MIESTO OFFISAS
Michigan Boulevard Bldg.
Suite 922
Michigan Ave. kamp. Washington gatvės
Adynos 11 iš ryto iki 1 po pietų.
OFFISAS
3149 W. 26th gatvė
Kamp. 52nd Ave., Cicero, Ill.
Adynos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare. Nedėlomis nuo 10 iš ryto iki 12.
Telefonas Cicero 656
Namų Telefonas, Lawndale 3525

DRESS DESIGNING

Kirpimas, pritaikimas ir siuvimas yra lengvai išmokinama per mūsų Master Systema ir trumpame laike dienomis ar vakarais.

Specijalis skyrius.

Mokiname Power Machine siuvimo. Mokestis gaunama nuo $15 iki $30 į savaitę, o galima išmokti trumpam laike už mažą kainą.

MASTER SEWING SCHOOL
J. F. KASNICKA, PERDĖTINIS
118 N. La Salle Str., 4th Floor.
Skersai nuo City Hall.

ALEX. MASALSKIS
GRABORIUS

Lietuvis graborius. Atlieku visokias laidotuves kopigiausiai. Turiu savo karabonus ir automobilius.

Taipgi didesnę dalį grabų patįs dirbame.

3307 Auburn Ave.
Telephonas Drover 4135

Dr. A. R. Blumenthal D. O.
AKIŲ SPECIJALISTAS
Patarimas Dykai
Ofiso valandos: nuo 9 iš ryto iki 9 val. vakare. Nedėliomis 9 iki 12
4649 S. Ashland Ave. kamp. 47 St.
Telefonas Yards 4317
Telefonas Boulevard 3481

Dr. G. M. GLASER
PRAKTIKUOJA 26 METAI
Gyvenimas ir ofisas
3149 S. Morgan St. Kertė 32 st.
CHICAGO, ILL.
Specialistas
Moterišku, Vyriško ir Vaikų
Taipgi Chroniškų Ligų.
OFISO VALANDOS:
iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po piet ir nuo 3 iki 8:30 vak. Nedėlios vakarais ofisas uždarytas
Telefonas Yards 681

V. W. RUTKAUSKAS
ADVOKATAS
Veda Bilas Visuose Teismuose
Ofisas Didmiestyj:
69 W. WASHINGTON STREET
Kambaris 609
Te. Central 5473
Ofisas ant Bridgeporto:
3205 SO. MORGAN STREET
Tel. Yards 730
Gyvenimas, 812 W. 33rd St.
Tel. Yards 4681

Telefonas Boulevard 7179
DR. P. ŽILVITIS
DAKTARAS
IR
CHIRURGAS
3315 South Halsted Gatvė
CHICAGO, ILL.

Dr. M. Stupnicki
3109 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Valandos:—8 iki 12 iš ryto; 6 po pietų iki 8 vak. Nedėliomis nuo 5 iki 8 val. vakare.
Telefonas Yards 5081.

A. A. ŠLAKIS,
Lietuvis Advokatas
LAWYER
Ofisas mieste:
13-tų lubų — Kambaris 1303
Association Bldg.
19 So. LaSalle St.
Chicago, Ill.
Telefonas Randolph 2898
Utarninko ir Pėtnyčios vakarais nuo 7 iki 9 val.
3255 So. Halsted Street,
Tel. Yards 6492

DR. M. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 20 metų kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir AKUŠERIS.
Ofisas ir Labaratorija: 1025 W. 18th St., netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir 6—8 vakarais. Telephone Canal 3110.
GYVENIMAS: 3412 S. Halsted Street.
VALANDOS: 8—9 ryto tiktai.

DOCTOR REICHARDT
Gydyme visokių vidurinių ligų, Moterų Vyrų ir Vaikų.
Specijalistas
Taipgi gydau visokias kraujo ligas. Sergantiems patarimai Dykai.
DOCTOR REICHARDT
3548 South Halsted Street Chicago, Ill.
Priėmimo val. Nuo 10 ryto iki 3 po pietų, ir nuo 6 iki 8 vakare.
TELEFONAS YARDS 2100

CHICAGOJE.

MIRUSIŲ KUNUS UŽDRAUSTA NEŠTI Į BAŽNYČIAS.

Laidotuvėse leidžiama dalyvauti tik namiškiams.

Žmonių sveikatingumo komisijonierius ir specijalės komisijos parėdymu uždraustą mirusius nuo influenzos žmones nešti į bažnyčias gedulingųjų pamaldų metu. Visi mirusieji iš namų ar ligoninių turi but tiesiog vežami į kapines ir palaidojami Gedulingosios pamaldos gali įvykti ir be mirusių kunų bažnyčiose.

Taippat uždrausta laidotuvėse dalyvauti ir buriams žmonių, kaip paprastai. Gali dalyvauti tik namiškiai ir artimiausieji giminės. Tik nedaugiau, kaip 10 žmonių.

Šitas parėdymas veiks, kol nebus panaikinta influenzos epidemija.

Kai-kurios privatinės ligoninės atsisako priimti influenza ar plaučių uždegimu sergančius. Prieš tai imta veikti. Sveikatingumo komisijonierius paskelbė, kad tokios ligoninės neteks licencijų.

Savo keliu epidemija vis smarkauja ir rija aukas. Normaliais laikais Chicagoje per parą numiršta apie 100 žmonių. Gi dabar miršta arti 500.

Šiaurinėj miesto dalyj epidemijos siautimas mažėja. Epidemija pereina į pietinę dalį ir guldo žmones.

Tikėtasi, kad bus galima užtektinai gauti Rosenowo čiepų. Bet šitų truksta. Kiek buvo gauta, viskas sunaudota. Parcikalauta daugiau iš Rochester, Minn.

Žmonių sveikatingumo ir viešosios tarpybos komisijonierių tyrinėja sanitarinį stovį gatvekariuose ir ant viršutinių geležinkelių.

Svarbu tas, kad žmonės patys saugotusi įvairių priežasčių, nuo kurių pakyla epidemija ir kuriąja užsikrečiama. Juk visų pareiga stoti bendron kovon prieš tą baisų žmonių priešininką.

PALIUOSAVO SALIUNININKĄ.

Pirm keturių mėnesių Forest Parke policija suareštavo saliuninninką Walter Jones, kurs dviem kareiviam pardavė po butelį alaus ir paėmė buteliui 15 centų. Čia apėjo ne pardavinėjimas svaigalų kareiviams, bet peraugšta alaus kaina.

Viskas pasibaigė federalio teisėjo Landis bute. Teisėjas paliuosavo saliuninninką.

PAŠOVĖ SERGANTĮ INFLUENZA.

Mrs. Ethel M. Benson, 1014 No. 4 ave., Maywood, mirtinai pašovė savo burdingierių, Gustave Kyburg, kurs buvo susirgęs influenza.

Anot jos pasakojimo, jinai jį slaugojusi, rupinusi jo pagijimu. Bet štai užvakar rytmetį Kyburg dar ją gulinčią lovoj norėjęs užpulti. Jinai gerai atsiminusi Marrazzo, kurs sirgdamas nužudė savo žmoną ir 4 vaikus. Todel paėmusi iš po pagalvio revolverį ir Kyburgą pašovusi.

Mrs. Benson dar pasakoja, kad Kyburg mėginęs užpulti jos mergaitę.

Pašautas nugabentas ligoninėn. Gi Mrs. Benson užlaikyta policijos nuovadoj.

SUNUS PRIEŠ TĖVĄ.

Prieš teisėją Landis pašauktas August Weissensel, kurs kaltinamas už peržengimą "espionage act". Jo vienas sunus tarnauja karinomenėje ir randasi Pranczijoj.

Prieš tėvą tarpe kitų liudijo ir jo paties 19 metų sunus. Šitas pasakė, jog ne kartą esąs girdėjęs, kaip tėvas kalbėjęs, kad jis už Vokietiją visuomet buvęs pirmas ir busiąs paskutinis.

SUŽEISTA LIETUVIS KAREIVIS.

Iš Washingtono paskelbtam nukentėjusių kareivių karės lauke sąraše yra ir lietuvis chicagietis—korporalas Antanas Glebaitis, gyvenęs po num. 3151 So. Halsted st.

Jis yra pavojingai sužeistas.

"PASIDAVIMAS BE SĄLYGŲ".

Hamiltono kliubas, Chicageje, savo susirinkime padarė rezoliuciją, kad ant visokių to kliubo bizniavų lakštų ir vokų kol pasibaigs karė padėti su roberine antspauda žodžius: "Unconditional Surrender" (pasidavimas be sąlygų).

Tas palyti Vokietiją, kuri šiandie mėgina išsisukti nuo "Unconditional Surrender".

PRIEŠ GAMBLERIUS.

Pašaliniuose Chicagos miesteliuose pastaraisiais laikais prasiplatino gamblerystė. Ypač gi tų miestelių saliunuose šulerystė varoma.

Prieš tai kovon pakilo valstijinis prokuroras Hoyne. Cook apskričio šerifui įsakyta suimdinėti gamblerius.

GOMPERSUI RENGIAMAS VAKARAS.

Chicagoje lapkr. 8 d., Auditorium teatre, rengiamas milžiniškas darbininkų susirinkimas-vakaras, kuriam kalbės Amerikos Darbo Federacijos prezidentas Gompers.

Gompers yra Europoje. Parkeliavęs jis tad praneš šios šalies darbininkams pasveikinimą nuo Europos darbininkų.

ATEINA ŠALTIS.

Bukite pasirengę, nes kaip šiandie Chicagą ir apylinkes aplankys šalto oro sluogsnys, kurios ateina iš šiaurvakarų.

Iš oro biuro pranešama, kad šiandie po pietų temperatura nupulsianti ligi vandens sušalimo.

Reiškia, artinasi žiema.

U. S. Food Administration.

Jist ez de buckwheat cake got flop over on his face, Br'er Bacon-rin' "dance 'roun' en say, sezee:—"One good tu'n desarves en nuther," sezee.—Meanin' dat ef dé sojer boys go en do de fightin' fer us, de leas' we alls kin do is ter sen' 'em all de wheat—en eat buckwheat instid. Co'n meal, rye en barley flour fer us will he'p a lot too.

L. VYČIŲ CHICAGOS APSKRIČIO CHORO NARIŲ DOMAI.

L. Vyčių Chicagos Apskričio choro praktikai, del nesveikų laikų, liko atidėti ant toliau. Kaip tik Chicagoj apstos siausti influenzos epidemija, ir kaip tik bus pavelyta laikyti susirinkimus, tai paskelbsime laikraštyj. Kol kas atidėta ant neapribuoto laiko.

Taipgi L. V. C. A. choras yra nutaręs įsisteigti istoriškus, atminčiai paveikslus, kurie bus sudėti atskirai po vieną. Dauguma narių jau nusitraukė paveikslus paskirtoje vietoje. Kurie dar to neatliko, tuojau padaryte.

L. V. C. A. C. nariai veikėjai ir garbės nariai, ateinančią savaitę, spalio 27 d., 2 val. po pietų, trauksis paveikslus p. Pancirnos studijoj, 665 W. 18tr St. Visi, kurie dar nenusitraukė paveikslų, kviečiame tą savaitę pributi paskirtom vietom.

Choro Valdyba.

L. R. KAT. LABD. SĄ-GOS CENTRO PROTOKOLAS.

(Užbaiga nuo 5 pusl.).

šelpti ją) komisija nepribuvo. Palikta ant toliau.

6) Svarstymas eiti per namus su kolekta našlaičių namo reikalais palikta ant toliaus.

7) Raportas Direktorių (Board of Direktors): kun. M. Krušas žodžiu ir kun. A. Staniukynas prisiųstu raštu nuo Jo Mal. Chicagos arkivyskupo patarimą, nurodo, kad šįmet statyt namą butų neparanku del stokos geležies ir del neturėjimo pradžiai nors kelių tukstančių dolerių iždo, nors jau žemė ir išmokėta. Našlaičių prieglaudos statymui reikėtų paskolos mažiausiai $50.000.

Direktoriai ir Jo Mal. arkivyskupas nurodo butinai įsigyti Labdarybei didelę farmą iš keliolikos tukstančių akrų žemės, nors ir mažai išdirbtos, kuri atsieitų labai pigiai ir su laiku tą farmą išdirbtų musų pačių pavargeliai ir seneliai, o gautą maistą iš minėtos farmos pristatytų musų našlaičiams. Tas labai palengvintų užlaikyti našlaičius. Gi su aukomis pasirodo, kad mums lietuviams butų persunku užlaikyti našlaičius, kad prieglaudą ir turėtumėm. Kun. M. Krušas išreiškia nuomonę, kad ant busiančios farmos pastatyti namą, jei ant jos dar nesirastų jokio namo, ne našlaičiams, bet seneliams ir pavargėliams, kurie galėtų užsiimti farmos apdirbimu ir našlaičiams maisto pristatymu Taip daro kitataučių labdaringos draugijos, taip turėsim rupinties ir mes, lietuviai. Centro susirinkimas išreiškė pageidavimą, kad kas tik gali rupintusi surasti nepertoli nuo Chicagos labdarybei tinkamą farmą ir tuojau praneštų Centrui.

8) Patarta, kad visos kuopos pasirupintų surengti agtatyviškas prakalbas gavimui naujų garbės narių. Prakalbas rengs pačios kuopos su pagelba agitatorių. Agitatoriais apsiėmę buti: Jonas Petraitis, 4559 So. Talman Ave., Chcago, Ill. ir Bernardas Nenartonis, 4412 So. Richmond St., Chicago, Ill.

9) Piknikui 1919 metams daržas paimtas National Grove nuo U. T. Zaulevičio ant 20 dienos liepos mėnesio, už 50 dol. Pikniko surengimui sekantiems metams išrinkta komisija: Antanas Valančius, 1442 So. 49th Ave, Cicero, Ill.; Jonas Petraitis, 4549 So. Talman Ave., Chicago, Ill. ir Jonas Purtokas Nutarta pagamint sekančiame piknike ką nors svarbaus išlaimėjimui.

10) Pirm. A. Nausėda uždarė susirinkimą, dv. vad. kun. M. Krušas atkalbėjo maldą.

A. Nausėda, pirm.,
J. Šliogeris, sekr.,
1424 So. 50th Ct.,
Cicero, Ill.

Gatvekariu Paredymas

(TRACTION ORDINANCE)

Balsuokite YES rinkimų metu lapkričio 5 d.

Chicagos piliečiai ir pilietės, rinkimų dienoje, lapkričio 5 d., balsuos GATVEKARIŲ PARĖDYMO reikalais.

Ant atskiro baloto bus paklausimas, į kurį kiekvienas balsuojantis privalo padėti atsakymą YES arba NO, sulig savo įsitikinimo.

KAS NORI PAGERINTO PATARNAVIMO ant elektrikinių geležinkelių, tasai privalo balsuoti YES.

KAS NORI, IDANT gatvekariai ir viršutiniai geležinkeliai butų sujungti po viena valdyba, tasai privalo balsuoti YES.

KAS NORI, IDANT MIESTAS pastatydintų miesto centre nuosavius tunelius, per ką gatvekarių judėjimas vidumiestyj nebutų sutrukdomas tas privalo balsuoti YES.

KAS NORI, idant gatvekariai ir viršutiniai geležinkeliai transportuotų publiką kaštų kaina, taigi be pelno, tas privalo balsuoti YES

KAS NORI, IDANT PUBLIKA gautų veltui transferius nuo viršutinių geležinkelių į gatvekarius ir atbulai, tas privalo balsuoti YES.

KAS NORI, IDANT MIESTAS, bet ne Public Utilities Komisija Illinois valstijos, kontroliuotų mieste gatvekarius ir viršutinius geležinkelius, tas privalo balsuoti YES.

KAS NORI, IDANT MIESTAS indėtų šimtą milijonų dolierių bėgyje sekančių šešių metų geležinkelių pagerinimui, taigi tuo laiku, kuomet kareiviai sugryž iš karės ir kuomet bus didelis darbo reikalingumas, tas privalo balsuoti YES.

KAS NORI, IDANT gatvekarių ir viršutinių geležinkelių valdyba butų beinteresingos Trustisų Komisijos rankose, kurios tikslas bus tiktai geležinkeliais patarnavimo pagerinimas, bet ne pelnas, tas privalo balsuoti YES.

Per praeitus dvidešimtį metų nepagaminta nei viena viršutinio geležinkelio mylia, gi tuo pačiu laiku Chicagos gyventojų skaitlius padidėjo milijonu žmonių. Naujas gatvekarių parėdymas (įstatymas) pramato naujų linijų pravedimą tuojaus, kaip tik parėdymas bus patvirtintas.

NAUJAS GATVEKARIŲ - PARĖDYMAS SAKO, kad užmokestis už važiavimą turi but 5 centai ir transferai turi but duodami veltui. Tik tuomet už transferius bus reikalinga primokėti 2 centu, jei pasirodys, kad su 5 centais negalima padengti reikalingų išlaidų. Gi jei reikalingos išlaidos bus padengiamos su 5 centais, tuomet negalima bus imti jokio primokėjimo už transferius.

CHICAGO YRA PAŽANGUS MIESTAS. Kas nori, idant Chicagos viršutiniai geležinkeliai ir gatvekariai butų atsakantiegi laiko reikalavimams, privalo balsuoti YES.

Atiduotas balsas už tą parėdymą yra balsas už gatvekariais patarnavimą KAŠTŲ KAINA — ir balsas už didesnį ir geresnį miestą Chicago.

BALSUOKITE UŽ GATVEKARIŲ PARĖDYMO PRIĖMIMĄ.

ALLIED BETTER SERVICE COMMITTEES
139 NORTH CLARK STREET

EATONIC
FOR YOUR STOMACH'S SAKE

Po valgiui neužmiršk, kad geriausias vaistas tavo skilviui yra EATONIC. Prašalina visus nesmagumus tos vidurių ligos; paeina iš negero suviršinimo, o tas reiškia, kad reikia pamėginti vieną. Parduodama pas visus aptiekorius.

PIRKITE KARĖS TAUPYMO ŽEKLELIUS (W.S.S.)

Paieškau kambario, turi buti švarus, su elektros šviesa, pageidaujama, kad butų North Sidėj. Kas turite tokį kambarį malonėkite atsišaukti į "Draugo" Administraciją, 1800 W. 46th St.

Telefonas: McKinley 5764
Dr. A. K. RUTKAUSKAS
GYDO VISOKIAS LIGAS
3457 South Western Boulevard
Kampas W. 35-tos Gatvės

Paieškau savo vyro Stanislovo Sinkevičiaus, kuris mane apleido 16 d. lapkričio 1917. Mergaitė Stanislova yra trijų ir pusės mėnesių senumo. Jis paeina iš Vilniaus gub., Kietaviškių parap. 23 metų amžiaus, vidutinio ugio, turi gelsvus plaukus.

Kas apie jį praneš gaus dovanos $20.00. Meldžiu man praneškite sekančiu adresu:

Juzefa Sinkevičienė,
1403 W. 47th St., Chicago, Ill.

REIKALINGI vyrai dirbti į "warehouse", darbas pastovus. Atsišaukite:
Western Paper Stock Co.,
1456 Indiana Ave.

REIKALINGOS merginos ir moterys skirstyti senas popieras, gera užmokestis. Atsišaukit sekančiu adresu:
Western Paper Stock Co.,
1456 Indiana Ave.

Paieškau Felikso Tuziko, paeinančio iš Kauno Gubern. Novaleksandravos Pavieto Gaides Filijos. 37 metų amžiaus, vidutinio ugio. Paliko mus ketverge spalio 17-ta. d., kas apie jį žinote, malonekite pranešti kame jis apsigyveno arba jis pats lai atsišaukia.

Adomas Mockonis
4642 So. Paulina Gatve. Chicago.

ANT PARDAVIMO del biznio nanas lietuviais ir lenkais apgyventas. Namas parsiduos labai pigiai iš priežasties savininko išėjimo į kariuomenę. Kreipkitės sekančiu adresu.

Juozas Twardowski,
4248 So. Artesian Ave.

Puspadžiams Skura.

Mes siulome geriausio aržuolo skuros padams šmotelius nuo 20c iki 35c. už porą, geriausio aržuolo skureles nuo 70c iki $1.00 už svarą. Vinis, ylas, guminiai apcacai, plaktukai, apcacams peilis, guzikai ir kitokios reikalingos tulšis už labai žemas kainas, ateikite ir persitikrinkite.

Leather & Finding Store
K. Kaplan & Sons
4608 So. Ashland Ave.
Telefonas Yards 3404.

Licitacija! Licitacija!

Per prisakymą Savienytų Valstijų Distrikto Court'o del Northern of District of Illinois.

atsibus

KETVERGE, SPALIO 24-tą, 2-rą VAL. PO PIETŲ

Musų ofisuose:

317-319 South Market Street

Parsiduos ant Licitacijos sekančios Real Estate nuosavybės

Stanley Marcinkevičiui ir Ant. Bieržynskiui

Individualiai ir kaipo partneriai, valdant

NEW CITY SAVINGS BANK

BANKRUPT, SUSIDEDANT IŠ

Dvieju lotų ant 45tos gatv. ir Rockwell St., N. E. kampas, žinomas kaipo 4529-31 So. Rockwell St., didžio 50x130.

Legališka deskripcija — Lotas 4 ir 5 lotas 43 iki 49 Marcinkevičiaus ir Bieržinskio subdivizijoj. Lotas 10 N. P. Ingleharts subdivizijoj, East Half of Southeast Quarter Section 1 Township 38 N. Range 13 East of the Third Principal in Cook pavieto, Illinois.

Du tušti lotai Southeast kampas 47tos gatvės, žinomas kaipo 1255-57 W. 47th St., didžio 50x125.

Legališka diskripcija — Lotas 10 ir 11, block 2 Cook subdivizijoj, ant Northeast, Quarter, of Northeast Quarter Section Township 28 N. Range 13 ,East of Third Principal Meridian Cook pavieto, Illinois.

1 tuščias lotas West 45th Place, tarpe Western Ave., Rockwell Street, didžio 25x124.

Legališka diskripcija — Lotas 31 Marcinkievicz & Beržinsky Subdivizijoj ,Lotas 10, N. P. Ingleharts subdivizijoj, East Half of the Southeast Quarter of Section 1, Township 38, N. Range 13, East of the Third Principal Meridian Cook pavieto, Illinois.

1 tuščias lotas ,ant 45to Place arti Western Ave., lotas 16, Marcinkievicz & Bieržinskis subdivizijoj, lotas 10, N. P. Ingleharts subdivizijoj, of the East half of S. E. Quarter of Section 1, Township 38, N. Range 13, East of the Third principal Meridian Cook pavieto, Illinois.

Šie visi dalykai bus parduoti skyrium ar visi ant karto tam, kuris augščiausia kainą pasiulys už cash.

Depozitas 25 nuošimtis bus reikalingas nuo kiekvieno pirkėjo. Čekiai turi buti certifikuoti.

WILLIS J. RAYBURN, TRUSTEE.

MICHAEL TAUBER & CO., Auctioneers
317-319 South Market Street, Chicago, Ill.
MEMBERS ASSOCIATION OF CHICAGO AUCTIONEERS.

United States Food Administration License No. 96901

BANKES' COFFEE The Best 26 alb.

Home Blend vežimų pardavėjai ir daug krautuvių parduoda tą pačią kavą po 30c.

19c

GERIAUSIS SVIESTAS	Riešučių Sviestas	CUCOA	DAIRY SVIESTAS
59c	Labai geras po 32c	Geriausia Bankes sulygine su bent kokia, ½ sv. 14c	50c

WEST SIDE			SOUTH SIDE	NORTH SIDE
1644 W. Chicago av.	1836 Blue Island av.	1519 W. Madison st.		406 W. Division st.
1275 Milwaukee av.	1217 S. Halsted st.		3052 Wentworth a	730 W. North av.
2054 Milwaukee av.	1833 S. Halsted st.		3427 S. Halted st.	2640 Lincoln av.
1045 Milwaukee av.	1818 W. 12th st.		4729 S. Ashland av.	2412 N. Clark st.
2612 W. North av.	3102 W. 22nd St.			2244 Lincoln av.
	2830 W. Madison st.			